

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 137. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. június 19.

Fütykösök érvelése

Szomorú és lehangoló jelenség, amidőn elvi, vagy világszemléleti vitákban sor kerülhet egyáltalán az erőszak fegyvereire is. Az ország közvéleményének vitathatatlanul nagy többsége ellenérzésekkel lelkében figyeli azoknak az eseményeknek hírét, amelyek az uccai petárdák és fütykösök, a vasboxerek és botok pusztításáról beszél, mert mindenki tudja, hogy annak az elvi, elsősorban világszemléleti vitának elfajulásaként következett be az uccai merényleteknek és támadásoknak az a kétségtelen sorozata, melyeknek éppen a bucu-resti-i sajtó élharcosai és vezető intellektuálisjai estek áldozatul.

Az ucca fegyverei, a fütykösök, botok, petárdák és vasboxerek alkalmasak lehetnek valakinek legyőzésére, de meggyőzésére sohasem. Attól senki sem lett még okosabb, ha betörték egynehány helyen a fejét, vagy oldalbordáját. Elsősorban is valamennyien emberek vagyunk, mielőtt jobbra, vagy balra tartoznánk politikailag, vagy világszemléletileg, fajilag, vagy felekezetiileg és a fütykösök okozta fájdalomérzet olyan ősi motívum, amely a fenteliorolt elkülönüléseken túl felülemelkedő emberi részvétet, gyakran pedig együttérző rokonszenvet kelt a szenvedők iránt. Az ucca maga is a legveszedelmesebb terület ebből a szempontból az elvi viták lefolytatására, mert sohasem lehet tudni, hogy mikor avat mártírokat azokból, akiket a tegnap még üldözöbe-vett a házkapuk előtt s az újságpapírmáglyák felcsapó, benzinnel táplált lángja nem harapózhatik-e el olyan épületek és intézmények felé, melyeken a közrend s a polgári társadalom nagy építményei nyugszanak...? A fütykösök argumentálásait egy ország és egy nemzet közvéleménye sem fogadhatja el olyan érvelésnek, amely a maga eredményeiben az igazság kinyilatkoztatásaként hat, hiszen minden erőszakosság magában hordja a maga erkölcsi ítéletét is azóta, amióta az igazságszolgáltatás egyik nemzetközi és történelmi alapelve lett az a tény, hogy senkinek sem lehet a maga ügyének bírója és ítéletvégrehajtója.

Vigyáznunk kell az uccára, amely közéletünk eseményeinek oly érzékeny és eléggé nem kitapasztalt szeizmográfja, hogy sohasem tudjuk, hogy a rája ható energiák és befolyásolások komponenseiből milyen eredő-energia, milyen visszhang, milyen reakció keletkezhetik. Nem engedhetjük meg magunknak azt a könnyelműséget, hogy bárki is azt a tévhitet merítse a sajnálatos merényletek és a megelőző vagy az eseményeket követő többségi sajtó-polémiaik izgatott hangjából, hogy mind ebben merül ki közvéleményünk nyugtalansága, ezekkel a kérdésekkel ébred vagy fekszik az ország tizenkilencmilliónyi lakossága és azon fordul meg boldogulásunk vagy boldogtalanságunk létkérdése, hogy a mellékuccák kapualjai előtt hányan kinek, hányszor s miért verték be a fejét. Nem, ez a stílus, ez az izgatott uccai bíraskodás, a közéletnek ezek a nyugtalanságokat keltő és nyugtalanságokat tápláló kilengései eggyesgyedül a rendfenntartó hatóságok hatáskörébe valók és nem a politikai, a társadalmi vagy éppen az intellektuális közélet tényleges problémái közé, melyeknek lényegét elkendőzik, megmáskosítják és gyakran

Eden drámai vallomása a megtorlásokról az angol alsóházban:

Be kell ismernünk, hogy súlyos számítási hibák történtek...

Az ellenzék éles kritikája közben a külügyminiszter bejelentette, hogy az angol kormány nem hajlandó fenntartani a megtorlásokat — Csak hadműveletekkel lehetne célt érni

Londonból jelentik: Izgatottságtól túlfűtött légkörben ült ma délután össze az angol alsóház a külpolitikai helyzet megvitatására. Az ellenzék már az ülés elején a legharciasabb hurokat pengette és főképp a megtorlások említésekor vált minduntalan ingerültté. Világosan elárulta az angol munkáspárt, hogy el van szánva a legerősebb harcot vívni a megtorlások további fenntartásáért. Amikor EDEN lord külügyminiszter szólásra emelkedett, a kormánypárt lelkesen éljenzte, a munkáspártiak padsorában pedig gunyos „ne hagyj magad” felkiáltásokkal fogadták, Eden meglehetősen harcias hangulatban volt, izgatottan és kipirultan kezdte meg beszédét:

„Katonai eljárásra egyik ország sem hajlandó”

— A megtorlásokkal kapcsolatos politikánkat — mondotta — helyesebb módon kell átépíteni. Senki sem mondhatja, hogy Anglia az abesszin—olasz viszályban nem vette ki részét az együttes lépésekből. A továbbiakban is ki fogja venni a rá eső részt abból, amit a Népszövetség legközelebb tartandó közgyűlése elhatároz. Ezután hosszasan fejtegette, hogy az angol kormány a kezdeményezés tekintetében minden tőle telhetőt megtett Genfben. Beszédének ezt a részét az ellenzék állandóan gunyos közbeszólásokkal zavarta, majd Eden önművelését elvezítve indulatosan így kiáltott fel:

— A képviselő csak rossz tréfája nem illik az ilyen komoly tárgyalásokhoz! — Majd beszédét így folytatta: — Mivel a Népszövetség zavarban van, nézetem szerint ismét ránk vár a kezdeményezés szerepe. Ezt különben a legtöbb helyen biztosan örömmel fogják üdvözölni.

Be kell azonban vallani, hogy nem valósultak meg azok a célok, amelyek alapján a megtorlásokat elrendeltük. Be kell azt is ismernünk, hogy súlyos számítási hibák történtek.

A legtöbb katonai szakértő azt mondotta, hogy a háborús viszály tovább fog tartani s így a megtorlásoknak idejük lesz hatásukat éreztetni. A megtorlások azonban nem érték el a célt és az olaszok katonai hadműveletei sikerrel jártak. Abesszinia legfontosabb és legjelentősebb részei má már olasz megszállás alatt vannak és tudomásuk szerint semmiféle abesszin kormány nincs az ország területén.

Ezt a helyzetet csakis egy Abesszinián kívül megindítandó hadművelet változtatná meg.

De vajon hol van az az ország, amely kész lenne ilyen hadműveletet indítani és vajon hajlandó lenne-e az angol közvélemény vállalni ezért a felelősséget. Ez a való tényállás, amellyel szembe kell nézni. A Népszövetség

csak akkor valósíthatja meg eredeti rendeltetési céljait, ha minden tagjától megkapja működéséhez szükséges eszközöket. A Népszövetség olyan békét akar Abessziniában, amelyet joggal helyeselhetne minden tagállam, de ebben olyan eljárást kellene lefolytatni, amely esetleg a földközi tengeri háborúra vezetne, de ezt nem is lehetne kizárólag a földközi tengeri háborúra korlátozni. Ilyen eljárást azonban a Népszövetség nem helyeselhet. És ezt Anglia sem kívánja. Kijelentem, hogy nem sajnáljuk, amit eddig ebben az ügyben tettünk. A Népszövetség közgyűlésének át kell tekinteni az egész helyzetet.

Az angol kormány alapos megfontolás után arra a megállapításra jutott, hogy semmi értelme nem volna annak, hogy a megtorlásokat és az Olaszországra gyakorolt nyomást továbbra is fenntartsuk.

Felkiáltások a munkáspárt oldaláról: Gyalázat! Mondjatok le! Eljenzés a kormánypárton.

— Döntésünket azzal a biztos tudattal hozzuk — mondotta emeltebb hangon a külügyminiszter — hogy a megtorlások fenntartásától nem várható a régi állapot visszaállítása Abessziniában.

Katonai eljárásra egyetlen kormány sem hajlandó.

A megtorló intézkedések fenntartása csakis a megtorlási arcél összeomlására vezetne és a Népszövetség néhány hét múlva még sokkalta megalázottabb helyzetbe kerülne.

Gunyos derűtség az ellenzéken.

Eden tovább folytatja a beszédét és a következőket mondja: Nincs más hátra, mint-hogy vallja be a Népszövetség, hogy a megtorlások nem érték el a céljukat...

Ekkor óriási vihar tört ki és Eden tíz percen keresztül nem jutott szóhoz, mert a munkáspárti képviselők és a konzervatívok között heves vita keletkezett. A vihar után Eden is-

egyenesen el is nyomják. Mindez nem érdeke sem az országnak, sem az ország tizenkilencmillió állampolgárának. Amint nincs szükségünk álprófiétákra, éppúgy nincs szükségünk botcsinálta mártírokra sem, hiszen minden

konzolidálódó közélet élete olyan, mint a nagy folyamé: maga tisztítja önmagát, hőmpolygése során filtrálva a baktériumokat és kiszűrve a tisztatlanságokat. Mielőtt még megszűzi területeket megfertőzhetnének. (J.)

Orizze meg egészségi egyensúlyát!

Hűlés, reuma
és fejfájás, to-
vábbá minden
idegbántalom
ellen a leg-
hatásosabb
gyógy-
szer a

MAWOL

Kitűnő idegcsillapító.

Egy doboz 8 tablettával Lei 9.—
kapható minden gyógyszerár-
ban és drogériában.

mét folytatta beszédét és emlékeztetett a föld-
közi tengeri esetleges támadással kapcsolatos
tárgyalásokra, melyekkel kapcsolatban tudva-
lévővel Anglia biztosítékot adott, hogy meg-
segíti azokat a hatalmakat, amelyeket a Föld-
közi tengeren támadás ér a megtorlások miatt.
Ezek a biztosítékok a közhangulat és a bizton-
ság érdekében továbbra is érvényben marad-
nak mindaddig, amíg az angol kormány nézete
szerint a körülményeknek megfelelnek. Sőt
az utóbbi hónapok tapasztalatai alapján

**szükségesnek tartjuk, hogy a Földközi
tengeren sokkal erősebb védelmi helyzetet
tartsunk fenn.**

Az ennek megfelelő intézkedések rövidesen
megtörténnek.

Beszédének következő részében a Néps-
zövetség reformjára tért ki:

— A Népszövetség jövőjét valamennyi
tagnak alaposan és sürgősen meg kell fontolni.
De ez csakis a megtorlások likvidálása után
történhetik meg. **Annyi bizonyos, hogy a Néps-
zövetségnek fenn kell maradnia.** Ezt az ügyet
különben a Népszövetség szeptemberi köz-
gyűlésén fogjuk csak megtárgyalni, de addig
minden tagnak foglalkoznia kell a Népszövet-
ség fogyatékosságaival és a közelmúltban fe-
nyegedett súlyos, veszélyes kérdésével. Az ez-
zel kapcsolatban legcélravezetőbb és legidő-
szerűbb javaslatokat a szeptemberi közgyűlés
elé fogjuk vinni. **Vajon sikerül-e a világnak
önmagát a béke alapján átszervezni? Meggyő-
ződéseim szerint sikerül, ha úgy akarja. A leg-
határozottabban megígérem, hogy mindent el-
követek annak érdekében, hogy a Népszövet-
ség visszazerezze tekintélyét a most elszen-
vedett kudarc után.**

Az alsóház ülése folyik.

Genfi beavatkozásra döntés történt

a zam-i magyar közbirtokosság birtokháborítási perében

Cluj-ról jelentik: A zam-i közbirtokosság-
nak a legelőjére még évekkal ezelőtt igényt
jelentett be a Săcueni román lakosságu község
lakossága, amely az alsófoku megyei agrár-
bizottságtól kisajátítási végzést szerzett és azt
önhatalmulag végre is hajtotta. A magyar
közbirtokosság birtokháborítási pert indított és
az összes bírói fórumokon igazat adtak neki. A
semmitőszéknél is elutasították a földfogalók
fellebbezését, a jogerős legfelsőbb bírói ítélet
azonban négy éven keresztül senki sem
akarta végrehajtani.

Bethlen György dr., a Magyar Párt el-
nöke a parlamentben interpellált is az ügyben
és követelte a földjüktől megfosztott magyar
közbirtokosság számára az igazságtételt. Mi-
vel a Magyar Párt az interpellációra nem ka-
pott kedvező választ, a párt kimerítve látta az

ittthoni összes jogorvoslati lehetőségeket és
1934. szeptemberében *Genfben panaszt nyújtott
be a Népszövetséghez.*

A Népszövetség illetékesnek találta ma-
gát a beavatkozásra

és az ügyben a kivizsgálás után mielőtt dön-
tést hozott volna, felhívást intézett a kormány-
hoz a kielégítő békés megoldás végett. Végül
is a hosszas, küzdelmes harc sikerrel ért vé-
get, amennyiben a népszövetségi elintézés ér-
telmében a kormány a bezárult parlamenti ülés-
szak végén törvényjavaslatot nyújtott be, mely
egy szakaszból áll, amennyiben a vitás földte-
rületet a kormánynak meg kellett vásárolnia a
közbirtokosságtól 1 millió 100 ezer letes vétel-
áron. Ennek az összegnek a kifizetése már
meg is történt.

Az aranykivitel megakadályozására törvény készül Franciaországban

A szenátus elfogadta a betervezett törvényjavaslatokat

Párisból jelentik: A Francia Bank jelen-
tése nagymennyiségű aranycsökkenésről szá-
mol be. A jegybank aranyfedezete ötven mil-
liárdra csökkent. Eddig ezt az ötven milliárdot
ugynevezett „hadikincs”-nek tekintették, mely-
hez semmi szín alatt nem szabad hozzáynulni.
Beavatottak szerint a kormány a legrövidebb
időn belül kénytelen lesz az aranykiáramlás
megakadályozására megfelelő szigorú intézke-
dések tenni. Kedd óta azoknak, akik repülő-
gépen külföldre utaznak, kötelező nyilatkoza-
tot kell tenniük arról, hogy visznek-e maguk-
kal aranyat és ha igen, mennyit. Ugylátszik
ez az első lépés az aranykiáramlás megakadályozása felé.

A párisi sztrájkmozgalomban nincs válto-
zás, míg vidéken a mozgalom továbbra is csök-
kenőben van és a nagyáruházakban is meg-
egyezés készül. Este a párisi amerikai kórház
személyzete sztrájkba lépett, ma reggel a kór-
ház személyzete megszállotta az épület ter-
meit. Strauss, az Egyesült-Államok nagykö-
vete megjelent a belügyminisztériumban és
rendőri védelmet kért a kórház részére. Bár

a kórház termeit a sztrájkolók megszállták,
a betegápolás tovább folyik. Pas de Calais ke-
rületben 49 üzemből megszűnt a sztrájk, de
másik 44 gyárban kitört.

Felrobbantották a haifai városházát

Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában teg-
nap sorozatos összeütközések és véres harcok
voltak. Haifában a városházát a pincében elrejtett
pokolgéppel rombadöntötték. Az épületben
nem volt hivatalos óra és így csak két ember
tartózkodott a portásfülkében, akik szörnyet-
haltak. A sztrájkoló arabok Jaffában megtá-
madták az angol rendőröket, akik egy arabot
agyonlőttek. A felkelők a Taron melletti amerikai
gyermekotthont is megtámadták. Tel-
Aviv közelében egy hat méter mély árok felett
elvezető vashid szerkezetét meglazították és
két helyen a csavarokat teljesen kiszedték, a
tartótraverzeket pedig átfűrészelték. Amikor
egy angol katonai autó akart a hidon áthaladni,
a hid beszakadt és a gépkocsi a hat méter
mély árokba zuhant. A hid többmázsás alkat-
részei a gépkocsira zuhantak. Az autóban ülő
egy tiszt és hat katona azonnal meghaltak.

**Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!**

A férfi, aki hatni tud a nőkre

Irta: CLAUDE GEVEL

— Tessék? Engedje meg, hogy nevessek, sőt
röhögjek, — mondta Sudreau ur — ön azt mond-
ja, hogy hatni tud a nőkre, befolyásolni tudja
őket? Engedje meg, hogy röhögjek. — Ez a hang,
amelyet Sudreau ilyen alkalmakkor kiadott magá-
ból, még a röhögéshez sem hasonlított, zord mor-
gás, rőfögés volt, amellyel jókedvét kifejezte. —
Ugyan, barátom, soha férfi még befolyásolni nem
tudta valamely tagját annak a nemnek, amelyet
szépnek neveznek és amelynek képviselői minden-
esetre kétségbeesetten makacsok, állhatatlanok, el-
szántak, könnyelműek, nem okúlnak tapasztalato-
kon, tanácsokon, mindig a maguk feje szerint
mennek, amely néha csinos, de mindig kemény.

Ha Sudreau ilyen hirtelenül kitört, annak
folytatása mindig egy anekdóta volt. Sejteltük,
ehy most is erre kerül a sor és ezért kényelmesen
elhelyezkedtünk friss sört töltöttünk Sudreau po-
harába és türelmesen hallgattuk azt a rőfögő mor-
gást, amellyel jelezte, hogy nevet. Sudreau így
kezdte:

— Christian Lirac ilyen ember volt, mint ami-
lyennek ön képzelem magát. Azt hitte, hogy előre
megfontolt szándékkal, rendszeresen végül is dia-
dalmaskodik szegény. (Meg kell jegyeznünk, hogy
Christian Lirac nyilvánvalóan nem létezett) —
Sudreau élményeit rendszerint álneveken mondta
el, így ugyanis diszkrétebb és ugyanakkor szó-
kimondóbb is lehetett.) Lirac egy nap elhatározta,

hogy megnősül. Ne gondolják, hogy elhamarkodta
a dolgot, mert az, akit élettársul választott, min-
denben megfelelt egy gondos, sőt óvatos és gya-
nakvó fiatalember igényeinek. Ez azonban nem
gátolta meg feleségét abban, hogy keresztül ne
menjen azon a szükségszerű metamorfózison, ame-
lyen minden leányból asszonnyá vedlő nő kereszt-
ülmegy és amelyet a rémült férj már a házasság
első napjaiban aggódva észlel. Christian Lirac
felesége négy héttel a házasság után 1. féltékeny
volt, 2. követelőző, 3. szeszélyes, 4. önző, 5. füg-
getlenkedő, 6. makacs lett.

— Lirac azonban úgy tudta, hogy befolyá-
solni, sőt nevelni tudja a nőket és nem keseredett
el, hanem rendszeresen nekifogott a munkának. A
legnevesetesebb azonban, hogy azt hitte, sikerül
is megváltoztatnia az asszonyt. Pedig csak az
történt, amit minden bölcs ember megmondhat:
hozzászokott a hibákhoz és ha csakugyan béké-
sebben éltek, nem azért volt, mert felesége alkal-
mazkodott hozzá, hanem, mert ő alkalmazkodott a
feleségéhez. Tény, hogy Lirac abban a kéjes
tudatban él, hogy tanulékony, hajlékony szellemű
felesége van és rövid idő választja el attól, hogy
tökéletes feleség tulajdonosa legyen. Sajnos, a
sors másképp akarta.

Sudreau megmártotta bajuszát a sör habjá-
ban és folytatta:

— Christian Sivrac... pardon: Lirac egy nap
nyaralni ment. Szép, füzekkel telenőtt partu folyó
folydogált a város határában és Lirac, mint a
vérbeli férjek legnagyobb része, imádott halászni.
Egyelőre azonban nem árulta el ezt a tulajdonsá-

gát felesége előtt, mert tudta, hogy az asszony
eleve szembeszáll minden új szenvedéllyel, ha az
a férjé és nem az övé. Liracot mindenesetre
emészthetetlen vágy gyötörte, hogy halászhasson
és ezért ismét rendszeresen erejében bizva és
sikereire hivatkozva, munkához látott. Séta köz-
ben eszetelni kezdte a horgászat csodálatos örö-
meit, lefestette a hajnali párában uszó folyót,
amint a nap sugarai a fiatal nyírfák lombján ke-
resztül törnek, a mozdulatlan sport minden báját
és örömet, a víz csobogását, a zsákmányt a dia-
dalt. És megint azt hitte, hogy sikeresen dolgo-
zott, minthogy felesége egy szép napon szürkül-
letkor megrázta és mikor férje csodálkozva feléb-
redt, mosolyogva szaván fogta: itt a hajnal, a pá-
rás víz, a füzek, a csobogó hullámok: menjen ha-
lászni. Lirac titkolta örömet és egy kis tettetett
kellatlanséggel öltözött föl és rohant halászni.
Ebédnél oktató hangon magyarázta a halászat
előnyeit feleségének és ebéd után tovább halászott
estig.

— Ez így ment két napig és Lirac boldog
volt, mint halász és mint a tökéletesre nevelt fe-
leség tulajdonosa. Harmadnap azonban minden
összeomlott. Lirac kénytelen volt hazatérni feleut-
ról, mert zsebkendőjét otthon hagyta. Ó, ne tart-
sanak semmi drámai leleplezéstől. Nem kapta
rajta feleségét. Az asszony egyedül feküdt a ho-
telszoba ágyában. De még milyen egyedül. A
szállodai ágy, amelyet ugyan duplának neveztek,
egy embernek is épp csak hogy elég volt. Liracné
pedig ott hevert, kényelmesen, végre kinyújtózva
az ágy kellős közepén és boldogan aludt. Lirac
megértette, miért kellett halászni mennie...

Meg kell szüntetni az áldatlan állapotokat...

Szigoru rendszabályokat léptet életbe a nemzetvédelmi minisztérium

Fontos megbeszélések a minisztériumban — Graur tanár helyett súlyosan bántalmaztak és hasbalóttak egy bucurești-i kereskedőt — Arad-on letartóztattak négy lapégető fiatalembert

București-ből jelentik: Tegnap délelőtt fél 12 órakor fontos megbeszélés volt a nemzetvédelmi minisztériumban, amelyen résztvett Paul ANGHELESCU nemzetvédelmi miniszter, INCULEȚ belügyminiszter, POP Valer igazságügyi miniszter, CODIN Stefanescu főügyész és TĂȚĂRESCU tábornok. Az értekezlet a nemzetvédelmi miniszter dolgozó szobájában folyt le és azon a legutóbbi napokban történt agresszív jelenségekkel szemben követendő eljárást beszélték meg. Az értekezlet több, mint egy óra hosszat tartott és abban állapodtak meg, hogy haladéktalanul meg kell szüntetni az áldatlan állapotokat.

Példás büntetéseket rónak ki az igazságügyi hatóságok

Ismeretes, hogy tegnap merényletet követtek el Graur tanár, a „Dimineata” munkatársa lakása előtt. A kora délutáni órákban 5 fiatalember sétált a Spatarului-uccában. Néhány perces várakozás után az épület előtt megállt egy autotaxi és kiszállt belőle egy Storfer nevű kereskedő, aki ugyanabban a házban lakott. A fiatal emberek nem tudván, hogy Graur tanár Karlsbadban tartózkodik, pillanatok alatt körülfogták az autóból kiszálló kereskedőt

az egyik egy vasbottal fejbevágtá, közben a másik petárdát robbantott, a harmadik pedig revolverével Storfer felé lött.

A nagy zürzavarban a merénylők elmenekültek. Elsőnek a megtámadott kereskedő Dávid nevű barátja sietett a földön eszméletlenül fekvő ember segítségére. Csakhamar megállapítást nyert, hogy Storfer súlyosan megsérült, mert a revolvergolyó a hasán sebesítette meg és a felrobbant petárda a lábán okozott sérüléseket. Közben megérkezett a rendőrség, amely a szemtanúk segítségével üldözőbe vette a támadókat, akik közül hármat sikerült letartóztatni. Storfer kereskedőt nyomban szanatóriumba szállították, a nyomozás pedig tovább folyik a szökésben levő két támadó kézrekerítésére.

Storfer kereskedőt, ugyanabban a szanatóriumban helyezték el, ahol Scrutator fekszik. Az elmúlt éjszaka Storferen műtétet beavatkozást hajtottak végre, hogy hasüregéből eltávolítsák a golyót.

A kereskedő állapota nagyon súlyos, az orvosok az egész éjszakát mellette töltötték

A reggeli órákban valamivel javult állapota. Bergmannak, a Cizmigiu-i merénylet áldozatának az állapota súlyosbodott. Scrutator a legutóbbi orvosi jelentés szerint tul van minden veszélyen. A hatóságok megtették minden in-

tézkedést a további merényletek elkerülésére. A Cizmigiu-parkban kettőzött őrszemek teljesítenek szolgálatot.

Az igazságügyi hatóságok elhatározták, hogy a legrövidebb időn belül bíróság elé állítják azokat, akik az utóbbi napokban merényleteket követtek el több ismert bucurești-i újságíró ellen. Elhatározták szándékuk, hogy példás büntetésekkel rettentik vissza őket és társaikat hasonló bűncselekményektől. Valószínű, hogy a cenzura rendeletet kap, hogy a jövőben akadályozza meg minden izgató cikk megjele-

Országos nagygyűlést

tart a Magyar Párt július 18-án

Az elnöki tanács és a parlamenti csoport együttes ülést tartott — Hivatalos közlemény az elnöki tanácsról

Cluj-ról jelentik: A Magyar Párt központjában szerdán fontos tanácskozásokat tartottak. Az elnöki tanács ülésére meghívta az elnökség a parlamenti csoport tagjait s az együttes ülésen megállapították azoknak az eljárásoknak a módját amelyeket a magyarság újabb súlyos sérelmei szükségessé tesznek. Elhatározták az országos gyűlés összehívását is.

Az együttes ülésen az elnöki tanács tagjain kívül megjelentek a párt szenátorai és képviselői teljes számban. Bethlen György gróf elnökölt. Az ülésről a következő hivatalos közleményt adták ki:

„Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja folyó hó 17-én a párt központi irodájában együttes ülést tartott, melyen a többek között a Sfântul Gheorghe-n tartandó nagygyűlés idejét július 18-ik napján állapította meg. A nagygyűlést megelőző napon, július 17-én a közgazdasági, közművelődési és kisebbségi szakosztályok tartják meg

üléseiket, melyekben a magyarságot érdeklő összes kérdések és az azokból folyó teendők megtárgyalására alkalom nyílik.

A legutóbbi idők sajnálatos eseményeivel és magyarságunkat ért legújabb sérelmekkel, mint az ismételt tömeges tisztviselői elbocsátások, egyházi és iskolai sérelmek, behatóan foglalkozott az elnöki tanács és megállapodott az egyöntetű orvoslás módozataiban.

Dr. Krenner Miklósnak a hírlapokban közzétett lemondását az intézőbizottsági tagságról és kilépését a pártból az elnöki tanács nem fogadta el, mert semmi okot nem lát fennforogni, ami a lemondást, illetve kilépést elfogadhatóan igazolná. Mély sajnálattal vett tudomást dr. Krenner elítélésétéről és lépéseket kíván tenni abban az irányban, hogy újságíróink mindennapi kenyerüktől megfoszthatók ne legyenek.

A július 18-iki magyarpárti országos nagygyűléssel kapcsolatosan, Kérdést intéztünk dr. Parecz Bélához, az Országos Magyar Párt arad-i tagozatának elnökéhez, aki a következőket mondta:

— A július 18-iki gyűlésre vonatkozó megbeszélések lefolytatása végett a napokban összehívom az arad-i és arad-megyei tagozat választmányát. Ez alkalommal fogjuk megbeszélni azt is, hogy Arad-ról ki vesz részt az országos gyűlésen.

Öngyilkosság és drámai szerelem

Cisar bucurești-i római katolikus érsek titkárának a görög keleti hitre való áttérése mögött

București-ből jelentik: A fővárosi lapok részletesen foglalkoztak Cisar Alexandru bucurești-i római katolikus érsek titkárának, dr. Gertel Jánosnak a görög keleti vallásra való áttéréseivel, amely fényes külsőségek között ment végbe az Amzei-székesegyházban. Az áttérésnek rendkívül érdekes előzményei vannak.

Gertel János dr. gyönyörű karriert futott be a római katolikus egyházban. Harminc éves korára már Cisar érsek titkára lett. A fiatalember a bucurești-i társadalmi életben mint a „szalonok abbéja” szerepelt. Egy bucurești-i társaságban ismerkedett meg egy fiatal festőművésznővel, aki egy napon azután öngyilkosságot követett el Gertel János iránti reménytelen szerelmében. Gertel dr.-t az öngyilkosság nagyon lesújtotta, pár héttel később

azonban új szerelmi ügye támadt, amennyiben összeköltözött Petsch Elizával, a Szent József-székesegyház egyik szopránénekesnőjével. Emiatt drámai jelenetek játszódtak le az érseki palotában. Gertel dr. bűnbánóan kolostorba kíváncsított és az érsek teljesítvén Gertel kívánságát, a radna-i Ferencrendiek kolostorát jelölte ki Gertel dr. vezeklésének színhelyül. Gertel dr. huszezer leit is kapott, amikor elindult beruházkodási célokra, de 48 óra múlva polgári ruhában és vadonatúj bőrönddel a kezében egyenesen a szopránénekesnő lakására hajtattott és nem adott többé életjelet magáról. Cisar érsek tudomást szerzett a dologról és közölte a lelkéssel, hogy a kánonjog alapján kiközösítik, ha 48 órán belül nem tér vissza az érseki palotába. Erre következett Gertel dr. válaszként áttérése a görög keleti államvallásra.

A július 5-én lefolyó országos evezős-verseny célpontjához (Mureș-part, Vulcan-téglagyár előtt) tribün elkészítéshez és buffethez vállalkozót keres

a verseny-rendezőség. Jelentkezés, felvilágosítás vasárnap d. e. 11—12 óra között a Mureș evezős-egylet csónakházában.

nését, mert — a hatóságok véleménye szerint — csak ilyen módon lehet biztosítani a rendet.

Megirtuk, hogy jobboldali érzelmű fiatal emberek tegnap reggel elszedték az arad-i városháza előtt a Löbl hírlapiroda kifutóitól a náluk levő demokrata irányzatu lapokat és azokat benzinnel leöntve elégették. A vizsgálat szerint összesen 1377 lappéldányt égettek el, még pedig 465 Dimineata-t, 295 Realitatea-t, 175 Tempot, 165 Credinta-t, 88 Curentul-t (valószínűleg tévedésből) 90 Capitalat, 70 Zorilet, 20 Epocat és 9 drb. Ujkelet című zsidó napilapot. A vizsgálat teljes eréllyel folyik a tettesek kézrekerítésére és annak eredményeképpen

ma a rendőrség állambiztonsági hivatala négy letartóztatást eszközölt.

A letartóztatott fiatalembereket átkísérték az ügyészségre, onnan azonban, minthogy ügyükben a vizsgálat még nem nyert befejezést, még a délelőtt visszakísérték a rendőrségre. A négy fiatalember ellen állítólag „idegen jávak rongálása” címén indult eljárás.

Tăărescu minisztereinők Petroșani-ba utazott

București-ből jelentik: Tăărescu minisztereinők tegnap este Petroșani-ba utazott és amint visszatér majd a fővárosba felveszi az összeköttetést Brătianu Dinu pártvezérrel, addig azonban nem fognak határozni a kongresszus időpontjáról. Egyelőre baj van a párttagozatokkal is, mert a timis-torontali és a bistrița-i párttagozatokban nézeteltérések keletkeztek. A „Tempo” értesülése szerint Brătianu Dinu ragaszkodik ahhoz, hogy dr. Anghelescu legyen a párt alelnöke. Anghelescu most ősszel üli meg párttagóságának 40 éves jubileumát és a pártelnök ezzel akarja kitüntetni megbízható emberét.

Ut a XI. olimpiászra

Amíg az olimpiász eszméje eljutott Berlinig...

Igy hódította meg az eszme a világot... — Hogyan támadt fel kétezzer év után az olimpiász?

Berlinből jelentik: Emlékezzünk régiokról... Hellasz ezüstös zöld olajfáinak és szimpompás virágainak völgyét próbáljuk meg szemünk elé idézni, amikor Krisztus előtt 776-ra gondolva akarjuk az olimpiász szellemének bölcsőjét megtalálni. Sötét ciprusok, bólongató pinlák övezték azt a térséget, melyhez a klaszszikus görög birodalom hét tartományából futottak az utak s melynek élén minden négy évben egy nagy nemzet ülte meg legszebb ünnepét.

Az ásatások nyomában

Görögország török uralom alól való felszabadítása az utat szabadabbá tette s a régi Hellasz iránti lelkesedés szabadon lángolhatott fel. Lord Byron is Hellaszban találta meg önmagát, de Maison francia generális utászai (1827), majd Abel Blouet, a párisi diadalív mesterének építőmesteremberei már a realizmus betemetett köveit hozták napvilágra, amikor a végre tervszerűen megkezdett ásatások során egyre sűrűbben bukkantak napvilágra a rejtett kincsek százai, ezrei. Az 1874-es német—görög államszerződés Németországnak biztosította a további kutatás dicsőségét, a német országgyűlés pedig felismerve a feladat világraszóló nagyságát, közel egy millió márkát bocsátott a feladattal megbízott Ernst Curtius rendelkezésére.

Sorsdöntő volt még az Olimpiász történetében a bajor Wittelsbach-házból származó I. Ottó görög király megkoronázása, ki a most már közben is óriási méretekre nőtt leletek mellett Németországból hozott tornamesterekkel újból ránevelte népét a torna szeretetére. Nem csoda tehát, ha Ottó utóda, a dániai I. György, 1870-ben már az első ujkori Olimpiász megrendezésével is megpróbálkozott, ez azonban egyelőre még csak gyenge siker jegyében zárhatta kapuit.

1886-ban megalakult Athénban az első at-

Megszökött Belgrádból

a csempészéssel vádolt volt meghatalmazott miniszter

Belgrádból jelentik: Annakidején jelentette a sajtó, hogy a belgrádi rendőrség egy nagyszabású csempészbotrányt leplezett le, amelynek középpontjában dr. Body Alexandar meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium sajtóosztályának magasrangú hivatalnokja állott. A hatóságok a nyomozást a legnagyobb titokban folytatták, aminek eredménye az lett, hogy dr. Bodyt és Iija Novakovics külügyminiszteri tanácsost azonnali hatállyal nyugdíjazták. Bár az esetről hivatalos jelentést nem adtak ki, a csempészbotrány a Jugoszláv fővárosban érthető szenzációt keltett.

A spanyol követség szerepe a botrányban nem nyert teljes tisztázást és az a körülmény, hogy a spanyol kormány a botrány kipattanása után gróf Torichose követet visszarendelte, különféle mende-mondákra szolgáltatott okot. Az ügybe állítólag még két másik belgrádi követség hivatalnokai is bele vannak keverve. A jugoszláv lapok jelentése szerint a társaság tagjai a csempészést olyan hatalmas arányban folytatták, hogy a résztvevőket legalább 5 millió dinár pénzbüntetéssel fogják sújtani. Az eljárást nagyban megnehezíti az a körülmény, hogy a csempészbanda fővádlottja, dr. Body Alexandar megszökött Jugoszláviából s állítólag Svájcban tartózkodik.

létikai klub, utána egy második, harmadik, negyedik... s akkor tűnik fel az az ember, aki valóban egész életét az olimpiai eszmének szentelte, egy fiatal belga nemes: báró Pierre de Coubertin.

Egy fiatal belga báró gyűjténi megy...

Coubertin fiatalságának minden lendületével és idealizmusának minden hevével feküdt neki, hogy az eléje tornyosuló százyi akadályt seperje félre. Trikupis akkori görög miniszterelnök elutasítása dacára is szervezett s ágált, ha kellett, maga ment el gyűjténi: előadásokat tartott s szónokolt... s íme az eredmény most már feltartóztatlanul tart az újjáéledt olimpiai eszme felé: Averoff görög milliomos 2 millió drachmát ajánl fel s így

Magyar építész fejezi be a berlini olimpiász építkezéseit

A berlini olimpiász két részre oszlik. Az egyik a „Reichssportfeld”, ahol a versenyek lesznek, a másik az olimpiai falu, ahol a versenyzők lakni fognak. Az egyik a másiktól 15 „autópercre” van. A versenyzőket külön autókön fogják az olimpiai faluból a versenyterre szállítani.

A tervek szerint az építkezéseket már májusban be kellett volna fejezni. Ezt a rekordteljesítményt még a német alaposág és szorgalom sem tudta elérni, noha állandóan 2500—3000 ember dolgozott. Az olimpiai falu készen is van, a Reichssportfeld is elkészült arra az időre, amikor megérkeznek a külföldi atléták.

Az olimpiai falut máris beállították az idegenforgalom szolgálatába. Autobuszok szállítják ki az idegeneket. Van is mit nézni.

A Reichssportfeldet csak a legkritikább esetekben, a külföldi újságíróknak mutatják be. Az elutasítás indokolása az, hogy a látogatók zavarják a munkásokat, pedig most már minden percet ki kell használni.

Az olimpiász magyar építésze

Az építkezések befejezése előtt meghalt Georg Steinmetz, aki az ötös építbizottság tagja volt. A híres német építész tervezte a legfőbb épületeket, az olimpiai falu főépülete, valamint a híres konyhaépület is az ő tervel szerint készült. Váratlan halála egy pillanatra zavarba hozta az olimpiai bizottságot.

A németeket magyar ember segítette ki a bajból. Georg Steinmetz helyébe Tóth Zoltán lépett, Steinmetz régi munkatársa.

1896. április 5-ét irták, amikor az első, igazi ujkori Olimpiász megnyitóján ismét magasba szöktek az egymásbafonódó gyűrűk. Tempora mutantur... A huszadik század hajnalán távirók, gőzhajók, robogó vasutak és rotációsokon nyomott újságok röpitették világgá az eseményt, a visszatérő olimpiászból nemzeti siker lett, melyben Görögország újból megtalálta magát s egész népi öntudatának ismét alapot tudott adni.

Coubertin báró semmit sem szolt, Párisban és St. Louisban rendezte meg következő olimpiászait, de szíve örült a sikernek, esze pedig magára az időre bizta a probléma eldöntését... Coubertin gyűjténi: Görögország tudta, mivel tartozik az eszmének s Görögország maga is beállt az egyenlők sorába.

1908-ban London, 1912-ben Stockholm látja most már vendégül a nagyvilág sportembereit, a világháború négy vérzivataros esztendeje s az ezernyi sebből vérző Európa magához térte után pedig 1920-ban újból csak helyet kér a nap alatt az olimpiai lobogó, melyet ekkor Antwerpenben, 1924-ben Párisban, 1928-ban Amszterdamban, végül 1932-ben Los Angelesben huznak fel a nemzetek árbocaira.

A XI. olimpiász Berlinbe hívja össze a sport barátait. „Pax olympica”-t köt idén is két hétre 43 nemzet, hogy a dicsőségért fiai megküzdenek, úgy mint egykor Hellaszban.

Ki ez a Tóth Zoltán? Eddig nem sokat tudtak róla. Még a berlini magyar kolónia sem ismerte a nevét. Most azonban kiderült, hogy Rimaszombaton született és mindössze 35 éves, de már régen kikerült Németországba.

Steinmetz irodája a magyar fiut ajánlotta az elhalt főnök munkájának folytatására és amikor szóba került, hogy Steinmetz helyét ki töltsse be az ötös építési bizottságban, újra csak Tóth Zoltán nevét emlegették. A németek el is fogadták. És ez nagy szó, hiszen a német nép egyik nagy teljesítményének megoldásáról van szó. A fiatal magyar ott dolgozik ebben a bizottságban a két March mellett, akik a vezetés szerepét játsszák az építkezésben.

A Reichssportfeld teljes képe már kialakult. A 130 hektár területen fekvő óriási sportmező tulajdonképpen bent van a városban s földalattival néhány perc alatt megközelíthető. A régi stadion csak 50.000 nézőre készült. Az új stadion területén 400.000 ember fér el.

Az ovális alakú nagy stadion, amelyet a németek „Deutsche Kampfbahn”-nak szeretnek nevezni, igazán imponáló látvány. A tribünökön 71 sor van és 87.000 ülőhely. Az állóhelyek száma nincs is meghatározva. Vigyáztak arra, hogy a látást semmi se zavarja. Készen van a maratoni kapu és a harangtorony, amelynek tornya 76 méter, természetesen ez az építkezésnek legmagasabb pontja.

Az olimpiai falu

Valóban csak „15 autópercre” az olimpiai falu, amelyet elárasztanak az idegenek, a házakba azonban senki se léphet be. A külföldi újságírók számára volt egy bemutató, amikor a tilalmat felfüggesztették. Az olimpiász után a Reichswehr számára engedik majd át az olimpiai falut. Katonaiskola lesz.

Összesen: 144 lakóház van benne, kerekén 1750 szobával, 42 étterem 42 konyhával. Minden nemzet számára külön fognak főzni, nehogy az életrend megváltoztatása a sporteredményeket befolyásolja. A németek még a berendezési tárgyakat is pontosan megszámlálták: 10.793 szék, 2501 asztal, 118 íróasztal, 3950 ágy, 650 heverőszék és sok minden praktikus berendezés van a szobákban. Megtudjuk azt is, hogy a falu utjainak hossza 6000 méter és mindegyiket valamelyik német vidékről neveztek el. A Thüringerstrassén az egyik ház a Haus Weimar.

A külsőségekre is sokat adnak és mivel „német falu el sem képzelhető gölyák nélkül”, a gölyák már ott sétálnak az olimpiai falu kanyargós utjain.

Minden idejében készen lesz. A nagy erőpróba nemsokára megkezdődik.

Nyertem a
WAGONS-LITS
COOK főelárusítónál!

Nem fogja
megtudni senki!

Meghalt Gorkij

Moszkvai jelentés szerint Maxim Gorkij, a világhírű orosz író 67 éves korában hosszas szenvedés után ma elhunyt.

Maxim Gorkij 1868-ban született Nizsnj-Novgorod mellett abban az orosz városban, amelyet a szovjetkörtársaság azóta Gorkij-nak keresztelt el. Gorkij polgári neve Alexej Maximovics Peskov volt. A Gorkij nevet 1892-ben vette fel: a szó annyit jelent, mint keserű... Gorkij élete, fiatalsága csakugyan keserű volt s műveiben is ez a keserűség nyilvánult meg. Nyomorgó családból származott, többféle mesterségben próbálkozott mint inas, végül azonban 24 éves korában bekerült díjnoknak egy ügyvédi irodába. Akkoriban kezdett folyóiratoknak írogatni. Főként elbeszéléseket írt. 1898-ban jelentek meg első novelláskötetei. Egy csapásra meghódították a közönséget. Százezer példányban jelent meg ez a kötet, ami Oroszországban is ritka nagy példányszám volt. A következő évben megjelent *Foma Gyogyeyev* című regényével pedig Gorkij hazája első íróinak sorába emelkedett.

Belekeveredett a politikába. 1901-ben megjelent híres prózai költeménye: *A vihar-madár*. Ebben megjövendölte a forradalmat. Emiatt a Kaukázusba száműzték. Ott írta meg világsikerű szindarabját — vagy inkább szin-padi jelenetsorozatát — az *Éjjeli menedék-hely*-et. 1906-ban résztvett az orosz forradalomban a szocialisták oldalán. A forradalom leveretése után emigrált. Külföldön hevesen

GORKIJ MAXIM

agitált az orosz cári kormánynak nyújtandó nemzetközi kölcsön ellen. Capri szigetén telepedett meg s ott is maradt a forradalom győzelméig.

1917-ben visszatért Oroszországba. Győzött az ő világa, a szegényeké, a muzsikoké... Legalább is így gondolta. De keserűen csalódott. Ismeretes, hogy *milyen sulyos konfliktusba keveredett Leninnel*, akivel pedig kölcsönösen nagyra tartották egymást. És talán még sulyosabb konfliktusba saját lelkiismeretével. Ő, mint a legszegényebb néprétegek szószólója évtizedes tapasztalatok alapján igen jól ismerte a nyomorgókat, *nem volt tulságosan sok illúziója róluk*.

Keserű cikkeiben számolt be arról, hogy milyen vandál pusztításokat végeztek a palotában, hogyan hasogatták szét a szönyegeket és képeket... Ezenkívül természetesen a proletárdiktatura elnyomó módszereivel sem tudott megbarátkozni. Ezért meghasonlottan többször visszavonult az aktív kulturpolitikai ügyektől. De végül az utóbbi években mégis megbarátkozott a kormánnyal. *Ő lett az irodalmi ügyek legtöbb irányítója*, mintegy az orosz szovjet irodalmi nesztora, ő elnökölt nemzetközi irodalmi konferenciákon...

Gorkij Maxim korának egyik legnagyobb elbeszélője volt. Legjobb művei, az említettek kivül: *a Három ember*, *Az anya*, *A besugó*, *Az Aztamanovok*, továbbá két memoárkötete: *Az élmények és találkozások* és *Az emlékezések*.

A szovjetkormány bizottságot jelölt ki, amely Gorkij temetésén az országot képviselni fogja. A nagy író az állam költségén temetik el. *Temetése június 20-án lesz.*

„Kikerülök én innen egyszer...”

Megfenyegette egy ötévi sulyos börtönre elítélt notorius betörő a tárgyalástvezető elnököt az arad-i törvényszéken

Szabó Károly, a negyedszer elítélt arad-i betörő ügyének tárgyalása a bíróságon

Az arad-i törvényszék első szekciójának Mager—Simionescu-tanácsa ma tárgyalta Szabó Károly többszörösen büntetett előéletű betörő bűnpörét. Szabó nevét jól ismerik a bűnügyi hatóságok, amennyiben eddig háromszor ítélték el különböző bűncselekményeiért, egyszer másfél évre, egyszer két évre és jelenleg is az arad-i ügyészség fogházának lakója, most tölti le harmadik, ezuttal egy éves büntetését. A vád szerint a notorius betörő nyolcszáz lei értékű ingóságot lopott, miután azonban többszörösen büntetett előéletű egyén, a törvényszék szigorú ítéletet hozott, amennyiben

Szabót öt évi sulyos börtönre ítélte.

A betörő méltatlankodva fogadta az íté-

let és kiáltozni kezdett:

— *Miért nem mindjárt tíz évre ítélték...*

Az elnöklő Mager Romul dr. tanácselnök erre utasítást adott a fogházörnek, vigye ki a teremből a betörőt, aki az aítóból még egyszer visszafordult a tanácselnök felé és *fenyegető hangon mondotta:*

— *Kikerülök én innen egyszer és akkor majd találkozunk az elnök urral.*

A fogházör ekkor kituszkolta a teremből a veszedelmes bűnözőt, akit visszazároltak a börtönbe, ahol a mindössze 27 éves fiatalembernek elegendő ideje lesz gondolkodni azon, érdemes-e állandóan szembeszállni a polgári társadalom törvényeivel.

Junius 26-ikán alakul meg az Arad-on tartandó országos evezős-bajnoksági verseny zsűrije

Június 25-én jár le a nevezési határidő. Külön autbuszjáratok a versenypályához

II. Carol király fővédnöksége alatt tartják meg a bajnoksági versenyt

Arad-i evezőskörökben nagy lelkesedéssel készülnek a június 5-iki bajnoksági versenyre, amelyen az ország legerősebb együttesei vesznek részt. A nevezések nagyban folynak,

a határidő június 25-ikén jár le és a szövetség delegátusai 26-ikán bontják fel a benyújtott nevezéseket. Ekkor kerülhet csak sor pontos program összeállítására.

Ugyancsak június 26-ikán alakul meg a verseny zsűrije, az elnök az erre az alkalomra Arad-ra érkező Fundatiu ezredes, királyi szárnysegéd lesz, aki a szövetség elnöke és aki előreláthatólag

II. Carol királyt is képviseli.

Az evezősszövetség ugyanis főfelségét kérte fel fővédnöknek és valószínű, hogy a királyi szárnysegéd kap megbízatást az uralkodó képviselétére.

A bajnoksági versenyeken az eddig kialakult vélemények szerint az arad-i klubokon kívül a timisoara-i „Inainte”, Arad legerősebb ellenfeleinek egyike, Satumare, valamint Bucuresti reprezentatív evezősei vesznek részt s így előrelátható, hogy minden számban három-öt együttes indul. A Murész vizállásától függ, szükséges lesz-e elődöntő verseny, vagy pedig egyszerre indulhatnak az összes benevezettek. A jelenlegi vizállás szerint

egyszerre négy hajó is indulhat. A versenypálya — mint ismeretes — a cukorgyártól a ciala-i erdő közelében levő téglagyárig terjed.

miután ez a rész sokkal egyenesebb és átláthatóbb, mint az eddigi, a zsilip és a tenniszklub közötti versenypálya. Kényelmes ülőhelyek lesznek a közönség részére, azonkívül a város autbuszjáratokat bocsátott az evezősszövetség rendelkezésére, hogy a közönséget a versenyhez elszállíthassa. A szövetség egyik delegátusa

hangszórók után közli majd a közönséggel a verseny egyes fázisait.

Minden intézkedés megtörtént a kényelem biztosítására, így az ülő- és állóhelyek területét ponyvával fedik, hogy egy kis hirtelen nyári záporos sem tehessen kárt a toilettekben. Telefon, büfé is lesz és minden tekintetben gondoskodás történt a közönségről. Az autbuszközlekedés az Eminescu- és Dorobantilor-uccákon át bonyolódik le. A beléptidíjakat még nem állapították meg, előreláthatólag az állóhelyeknél 30—35 lei, ülőhelyeknél 50—60 lei

lesz, amiben a verseny színhelyére való szállítás és visszautazás költsége is szerepel.

Mindenesetre küzdelmes verseny ígérkezik és különösen a hölgyek-dija körül várható erős harc. Egyik rendkívül érdekes száma a versenynek a nyolcas-verseny lesz, amelyen — az eddigiek szerint — főképpen arad-i klubok veszik fel a küzdelmet. Arad legerősebb ellenfele, a timisoara-i „Inainte” valószínűleg két-három legerősebb együttesét küldi el a bajnokságra, amelynek alkalmából

Arad reprezentatív evezősei lelkesedéssel készülnek,

hogy a dicsőséget és értékes díjakat az ő klubjuk számára nyerjék el. A bucuresti-i evezősök szereplése elé is nagy érdeklődéssel tekintenek, miután országos hírvé evezősök szerepelnek az Arad-ra érkező vendégek sorában.

Bűnpör egy arad-i házneladás körül

Gurzau Gheorghe és felesége, mindkettőt arad-i háztulajdonosok közokirathamisítással vádolva kerítették ma az arad-i törvényszék első szekciójának Mager—Simionescu-tanácsa elé. A vád szerint adásvételi szerződést hamisítottak, amelynek értelmében néhai Ardelean Ioan és felesége 46 ezer leiért eladták nekik házukat. Ardeleanék távoli rokonai voltak az elhunyt házaspárnak és a halál bekövetkezése előtt ők gondozták az idős házaspárt, később azonban Ardeleanék közelebbi rokonai bünvádi feljelentést tettek, követelve a ház visszaadását. A feljelentők azt állították, hogy sem Ardelean, sem felesége nem tudtak írni-olvasni és így nem irhatták alá a szerződést. Bemutattak egy 1917-ből származó telekkönyvi kivonatot, amelyen Ardeleanék keresztet csináltak névalírással helyett, mert nem tudtak írni. A tanúk vallomása azonban megdöntötte a vádat, majd a törvényszék Blanaru ügyész vád- és dr. Multas Jenő védőbeszéde után felmentette a vádlottakat.

CENTRAL 5. 7¼ és 8¼ órákor

Shirley Temple: Napsugárkisasszony.

CORSO 5. 7¼ és 9¼ órákor

GÖRBE NAP.

Hermann Thimig, Hamassy Ilona, Hans Moser, Lizzi Holzschuh, Theo Linger, Ade'e Sandrock.

HIREK

Könyvkölcsönzők

tizparancsolata

Anglia a bizarr ötletek hazája, ahol jelkes nemzeti mozgalmak indulnak meg, hogy az év egyes napjait egy-egy eszme, cél vagy ulszerű gondolat szolgálatába állítsák. A gyermeknapok, virágnap, tejnap, anyák napja után megszületett — a kölcsönkért könyvek napja. Az új ötletet sokan propagálják és azt a célt szolgálja, hogy valamilyen módon megpuhítsák a konok könyvkölcsönzőket és az év egy napján legalább a könyvek visszaadására bírják. Ezt az ünnepet — könyvnyen kitalálható — a naiv könyvkölcsönzők szeretnék minél általánosabb jellegűvé tenni és megható hangú felhívások, plakátok, röpcédulák és újságcikkek hívják fel a közönség figyelmét arra a nemes erényre, amely legjobban a könyvek visszaszámaztatásával gyakorolható.

„Háláld meg könyvkölcsönző barátod bizalmát és küldd neki vissza régen elveszettnek hitt könyveit”.

„Nyisd ki a könyvszekrényed ajtaját és hallgasd meg a kölcsönkért könyvek néma szemrehányását”.

„Gondolj az adott becsületszóra s a kétnapos terminusra, melyekből két, sőt három év lett azóta”.

Ilyen figyelmeztetések olvashatók a kölcsönkért könyvek napján a ragyogó könyvüzletek kirakataiban.

De ne menjünk olyan messze, a napokban egyik vidéki lap apróhirdetés rovatóban hasonló tartalmu szöveg jelent meg:

„Felkérem azt a jóismerősömet, aki a „Musa Dagh negyven napja” című könyvemet kölcsönkérte, hogy három napon belül juttassa vissza hozzám, miután kedves emlék és ragaszkodom hozzá”.

A Ravasz kölcsönkérő persze a hirdetés szövegéből megállapíthatta, hogy Jóhiszemű kölcsönadónak sejtelve sincs róla, ki vitte el a könyvet s miután kölcsönkérő szintén nagyon ragaszkodó természet, az apróhirdetésnek nem volt semmi eredménye.

Az angliai könyvkölcsönzők — mint értesülünk — egyesületbe tömörültek, amely a kölcsönkönyvek megtartása elleni harcot tűzte ki zászlajára. Az egyesület tizparancsolatát így szövegezik: Ne kívánd meg lelebarátod könyvét, de ha már megkívántad, vásárolj meg magad is, de ha már kölcsönkérte, legalább add vissza. Kölcsönkért könyvet ne olvass ebéd közben, sem a fürdőkádban. Ne add tovább sem ajándékban, sem kölcsön. Ne ird a könyvbe véleményed. Mellőzd a szárműveket és ne préseld belé a kedvesodtól kapott virágot és hajfűrtöt.

Az angol posta a kölcsönkönyvnap alkalmából a portóköltséget felére szállította le, de jellemző a könyvkölcsönzők természetrajza, hogy a postaforgalom legkevésbé sem fokozódott. Ez volt Angliában az egyetlen rosszul sikerült propaganda-nap.

W. R. A.

— **A HŐSÉG EMELKEDIK.** Gyenge légáramlás, tulnyomóan derült idő, a hőség tovább fokozódik. Néhány napon belül lényeges változás nem várható.

— **Carol király Brasov-ban.** Bucuresti-ből jelentik: Az uralkodó ma Brasov-ba ment, hogy részt vegyen az ottani löversenyen.

— **A dharampuri maharadzsa Constanta-ban.** Constanta-ból jelentik: A dharampuri maharadzsa két titkárával, kezelőorvosával és ceremóniamesterével a „Regele Carol” nevű hajón megérkezett Constanta-ba. A maharadzsa két napig marad Constanta-ban és ezután Bucuresti-be utazik, majd meglátogatja az ország fontosabb városait. Mielőtt a maharadzsa elhagyta a hajót, a személyzetet fejedelmi módon megjutalmazta.

— **Schacht tisztelgő látogatása Horthy Miklósnál.** Budapestről jelentik: A Budapesten tartózkodó Schacht Hjalmar dr. német birodalmi miniszter délelőtt Kenderesre utazott, hogy tisztelgő látogatást tegyen Horthy Miklós magyar kormányzónál, aki a kihallgatás után Schachtot világsreggelen látta vendégül.

— **Arad-város díja a július 5-i országos evezősversenyre.** Arad-város vezetősége, mint ismeretes, a megye példáját követve, külön díjat tűz ki az országos evezősverseny győztes csapatára részére. Értesüléseink szerint Arad-város díja egy nyolcevezős, vadonatúj versenycsónak lesz.

— **Újabb letartóztatások a Cagero-ügyben.** Cernauti-ból jelentik: Az itteni főügyész hosszabb vizsgálat után maga elé idézett több bankárt és exportőrt, akik összeköttetésben állottak Gross Jenővel. A kihallgatás azzal végződött, hogy a főügyész letartóztatta Gottesmann, Feldmann és Einholz exportőröket.

— **Bucuresti rádió közvetíti a napfogyatkozást.** Bucuresti-ből jelentik: A Bucuresti-i rádióleadó pénteken hajnalban 4.55 órától kezdve közvetíteni fogja a napfogyatkozásról szóló beszámolót, amelyet egy szakember tart.

— **Horthy Miklós születésnapja.** Budapestről jelentik: Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója ma ünnepelte 68-ik születésnapját. A magyar államfőt a kormány tagjai és a közélet előkelőségei keresték fel szerencsekívánataikkal.

— **Új kitüntetés Németországban.** Berlinből jelentik: Németországban új kitüntetést létesítettek. A kitüntetést, amelynek neve „Hűség-jelvény”, azok a munkások kapják, akik évtizedeken át hűségesen szolgálnak ugyanazon a helyen.

— **Gömbös Gyula elhagyta a balatonfüredi szanatóriumot.** Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar kormányelnök hatheti kura után ma délelőtt elhagyta a balatonfüredi szanatóriumot. Felesége társaságában gépkocsival az állomásra ment, ahonnan Nagytétényre utazott. Itt néhány hetet utókuraként fog eltölteni a magyar miniszterelnök. Utjára elkísérte felesége, valamint Schmidt Ferenc dr. egészségügyi tanácsos és Boros József dr. budapesti egyetemi rendkívüli tanár, a miniszterelnök kezelőorvosai. Délelőtt 11 óra tájban a pilóta-pikniken résztvevő olasz repülőraj megjelent a nagytétényi kastély felett, ahol a környéket körülrepülte, tiszteletrepülést adott le és tovább folytatta útját Olaszország felé.

Kétmillió hindu egy tömegben kereszténnyé lesz

Londonból jelentik: India délnyugati partvidékén él egy „izsava” nevű néptörzs, amely nem tartozik ugyan a kaszton-kivüli lakossághoz, de a hinduk általában mégis páriaként bánnak velük. Ez a népközösség most arra az elhatározásra jutott, hogy jövőjét a kereszténység alapján biztosítja és kaszt-szervezetek vezérlőtestülete, szavazás után, mintegy kilencven százalékát nyerte meg ehhez a tervhez az összlakosságnak. Rövid időn belül tehát körülbelül kétmillió lélek fogja felvételét kérni a kereszténység kötelékébe. A lelkipásztorok ezire lesz szükség, hogy ennek a nagy tömegnek lelki szükségéire komolyan gondoskodni lehessen.

— **A sújtásos kabát miatt hadbírótság elé került egy fiatal joghallgató.** Az ugynevezett lengyel kabát nem egyéb hosszú férfifejűknél, melyet a szabó derékban ráncokba szed és díszítésül néhány sújtással lát el. A múlt év őszén Nemes István cluj-i joghallgató is csináltatott magának ilyen lengyel kabátot. Akadt azonban hatóság, amely a lengyel kabátot Bocskay-kabátnak minősítette és annak viseletét államellenes tüntetésnek jelentette ki. Nemes István a cluj-i hadbírótság elé került, amely most tárgyalta perét. A lengyel kabát — mint bünyel — ott feküdt az asztalon. Minden szem a kabátra szegeződött és vizsgálta, hogy mi államellenes van rajta és miért ne lehetne viselni. A hadbírótság néhány pernyi tanácskozás után a vádlottat egyhangú határozattal felmentette.

Előrelátó völegény

— **Szent Isten, Frici, miért nem beretváltoktól meg...??!**

— **El akarom riasztani a rokonokat a pusztulástól...**

Tragédia a Morgan-családban

William F. Morgan, a Morgan-dinasztia tagjának, a texasi petróleummezők korlátlan urának felesége, aki az Egyesült Államok egyik legelkényeztetettebb szépasszonya volt, — new-yorki hírek szerint, a napokban öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság hátterében egy romantikus szerelmi regény húzódik meg. A gyönyörű Mrs Morgan a new-yorki előkelő társaságok dédelgetett kedvence számára a vagyon nem hozott boldogságot. Férje, aki nagyon elfoglalt és rideg üzletember volt, kevés időt szentelhetett feleségének. A magárahagyott asszony megismerkedett H. C. Coulter kapitánnyal, aki nemcsak gyönyörű férfi volt, hanem kitűnő sportember is. H. C. Coulter már nős volt. A Biddle bankárdinasztia egyik igénytelen dollárhercegnője volt a felesége. Ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy egyre szorosabb barátságot kössön Alice Morgannal. Mikor Morgan hírül vette a barátságot, engedett felesége kérésének és beleegyezett a válásba. Coulter kapitány felesége azonban nem egyezett bele abba, hogy egyszerűen elveszítse férjét. Elhatározta, hogy szembeszáll a másik asszonnyal. Följelentést tett férje ellen Hagood parancsnoknál.

Becsületbiróság ítéte össze, mely igen szigorú ítéletet hozott. Megállapították, hogy egy amerikai tiszt nem szakíthat ily módon feleségével s ha barátnőjét feleségül veszi, kizárják a hadseregből. Coulter kapitány elvesztette rangját, de összeházasodott szerelmesével. Sam Antonichan éltek. Morgan százezer dollár végkielégítést adott elvált feleségének. Ez az összeg azonban hamar eluszott. A hullámok egyre fenyegetőbbek lettek. A kapitány elutazott New-yorkba, ahol sikerült is egy szerény egzisztenciát kiverekednie, de az elkényeztetett szépasszony nem bírta elviselni az anyagi összeomlást és revolverével szíven lökte magát.

— **ELKOBZOTT NAGYMENNYISÉGŰ SZAHARIN.** Az alkoholmonopólium igazgatósága május 12-én 4808 kilogramm szaharint semmisített meg, amit a pénzügyi ellenőrző közegek koboztak el az ország különböző részein. Braila-ban 900 kiló szaharint koboztak el, amit egy hajószakács csempészett be az országba. Chisinau-ban és Bazargic-ban szintén nagymennyiségű szaharint találtak csempész-kereskedőknek. Az egész országban újból megindult a szaharín-kutatás, különösen a fagyalt-, lmonádé-, cukorbonbon- és szirupüzemeknél.

— **Az újpesti kompkatasztrófa.** Budapestről jelentik: Az újpesti Duna-ágban ma délelőtt folytatták a holttestek után való kutatást. Délben egy óra tájban a csárda közelében egy női holttestet fogtak ki a vízből. Ezzel az áldozatok száma tízre emelkedett. A rendőrség véglegesen megállapította, hogy a katasztrófa miatt senki sem tehető felelőssé és ezért nem is indult meg eljárás senki ellen.

— **Felmentett siria-i kereskedőasszony.** Az aradi törvényszék első szekciója ma tárgyalta özvegy Szendrei Mihályné siriai kereskedőnő bűnpörét, akit egy aradi cég jelentett fel sikkasztás címén. A feljelentés szerint Szendreiné nem szármolt el a bizományba kapott áru értékével. A mai tárgyaláson beigazolást nyert, hogy a kereskedőnő kiegyenlítette az áru értékét, amelyet csupán akkor fizetett ki, amikor vevőitől beinkasszálta a vételárát. Az ügyész maga is felmentést indítványozott, mire a törvényszék felmentette a vád alól özvegy Szendreinét.

— **Kényszeregyezséget kért a legnagyobb bucuresti-i mozikszeren.** Bucuresti-ből jelentik: A legnagyobb bucuresti-i mozikszeren, amely a Vox-, Corso- és Vesel-mozikat bérl, azonkívül tulajdonosa a Magazinul Dermata-cégnek, kényszeregyezséget kért. A társaság, amelynek neve „Societatea Scena” 34 millió leies passzívával lett fizetésektelen és 40 százalékot ajánl hitelezőjének, mely összeget 5 év alatt fizeti ki. A hitelezőket július 10-re hívták össze megbeszélésre.

— **Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.** Az orvosok ajánlják.

— **A kereskedelmi és Iparkamara választások.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a legfelsőbb gazdasági tanács létesítéséről és a szakkamarák szervezéséről szóló törvény 100-ik szakasza értelmében a kamarai választólistákat ez évi július 1-től a közönség rendelkezésére bocsátja.

— Jövőre tárgyalják Genfben a 40 órás munkahétnek a textiliparba való bevezetését. Genf-ből jelentik: A nemzetközi munkakonferencia elhatározta, hogy jövő évre halasztja a 40 órás munkahétnek a textiliparba való bevezetésének problémáját.

— **Mairovitz Margit házassága.** Ma érkezett Arad-ra értesítés, hogy néhány nappal ezelőtt — pontosan június 10-én — kötött házasságot Budapesten egy ismert arad-i urileány. Arad-i társasági körökben jól ismerik Mairovitz Margitot, aki az előkelő társaságok egyik népszerű tagja. Az arad-i urileány, aki néhai Mairovitz Adolf leánya és dr. Goldschmidt Lipót közbecsülésben álló arad-i gyermekorvos feleségének testvére. június 10-én kötött házasságot Páthy Polnau György vezérigazgatóval, aki egy nagy hajózási és ki- és heviteli vállalat élén áll. A fiatal pár Alexandriában, a vállalati vezérigazgató állandó lakhelyén telepedik le. A fiatal, arad-i származású uriaszszonyt, aki évek óta Budapesten él és ott ismerkedett meg férjével, barátai és ismerősei köréből számosan üdvözölték Arad-ról.

— **Kitűnő gabonatermés lesz az idén.** A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentésekből kitűnik, hogy a mezőgazdasági helyzet jelenképpen javult az utóbbi napok eszései következtében. A minisztérium számításai szerint az idén 260.000 vaggon buza lesz, amelyből leszámítva a 220.000 vaggon belső fogyasztást, 40.000 vaggon marad exportra. Az árpatermést 160.000 vaggonra becsülik, amiből 80.000 exportra marad. Ha júliusban jó idő lesz, úgy bőséges tengertermésre van kilátás.

— **A Creditul Minier nyerte a városi benzinkutépítési koncessziót.** Arad-város gazdasági hivatalában csütörtökön tartották meg az új benzinkutkoncesszióra hirdetett árlejtést. Az árlejtési feltételeknek megfelelően ahány új benzinkutat épít a vállalkozó, ugyanannyi földalatti köztoilet-helyiséget kell építtetnie a város által meghatározandó helyeken. A versenytárgyalás eredményeként a koncessziót eivben a Creditul Minier nyerte meg.

— **Dr. NÉMETH MIKLÓS hazaérkezett, ismét rendel: Strada Eminescu 17.**

— **Letartóztatták Brasov-ban egy gyilkos diákot.** Bucuresti-ből jelentik: Ma reggel Brasov-ban letartóztatták Teodorescu Nikodem diákot, aki a Muntele Tampa-n történt bűncselekményt elkövette. A diák — mint ismeretes — ki akarta rabolni az ottani vendéglőt, hogy ilymódon pénzhez jusson. Először Popa Gh. szolgát ölte meg, majd lelötte Besan vendéglőt, akinek lakását kifosztotta és elmenekült.

— **Gyermekszerecséltenség Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: Megrendítő szerecséltenség történt csütörtökön délután a Bulevard Elisabeten, ahol Totalu Gheorghie 12 éves gyermeket halálragasztott egy villamos. A gyermek egy pénztárcát vesztett el a villamosok között és lehajolva kereste. Keresés közben nem hallotta meg a villamos csengetését és a kocsivezetőnek nem volt ideje ahhoz, hogy megálljon. A villamos kezei teljesen összeroncsolták a gyermeket, aki nyomban meghalt.

— **Véres temetés Kaunasban.** Kaunasból jelentik: Júniusban egy munkás által politikai okokból meggyilkolt Kamber gyáros temetésén tüntetés volt. A rendőrség a tüntetőket csak heves küzdelem után tudta szétszórni. Egy munkás életét vesztette, többen megsebesültek.

— **Arad-i szőlőtulajdonosok figyelmébe!** Arad-város közigazgatási ügyosztálya ezúton értesíti azokat, akik Arad-város területén szőlővel rendelkeznek, hogy az új szőlővédelmi törvény rendelkezéseinek értelmében kötelesek hatvan napon belül bejelenteni a városi gazdasági hivatalban (59. számú szoba), hogy mekkora szőlőterülettel és azon hány és milyenfajta szőlőtökével rendelkeznek. Mindazok a szőlőtulajdonosok, akik e kötelező bejelentést elmulasztják, 1000 lejtől 15.000 lei-ig terjedhető pénzbüntetésben részesülnek.

— **Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

NIEDERMAYER: Piața Sf. Sava.

HAIJOS: Bulv. Regina Maria 8.

KAIN: Piața Avram Iancu.

— **Horváth Mici végleg elmegy Arad-ról.** Július 4-én a „Kontusovka”-ban bucsuzik Arad régi kedvence. Az arad-i színház fénykorát élte akkor, amikor Horváth Mici nagystilű primadonna alakításaival maradandó sikereit aratta. De nemcsak az arad-i színház, hanem az operett-irodalom is fénykorát élte és Horváth Mici éveken keresztül csillogtatta sokoldalú tehetségét, amellyel az egész város rajongását, elismerését és határtalan szeretetét vívta ki. Valóságos bűv-kör vette körül Horváth Micit, aki végleg elköltözik Arad-ról és július 4-én elbucsuzik ettől a várostól, ahol nagy sikereit aratta és ahol a közönségnek olyan sok, feledhetetlenül szép színházi estét szerzett. Bucsuja és egyben jutalomjátéka során Axel Nielson remek zenés-vígjátéka, a „Kontusovka” kerül színre, amit Stella Adorján fordított és ami a Budapesti Andrassy-uti Színházban példátlan sikert aratott. Bizonyos, hogy Arad közönsége július 4-én meleg szeretettel vesz búcsút régi kedvencétől és zsufozt ház fogja ünnepelni a távozó Horváth Micit.

— **Dr. ANDRU SEVER ismert bucuresti-i ügyvéd irodáját Str. Columb No. 4., Grădina Iconel alól Str. General Eremia Grigorescu No. 12-14. alá helyezte át.**

Lindbergh eltűnt?

Londonból jelentik: Anglia közvéleményét óriási izgalomba hozta az a hír, hogy a rendőrség a legnagyobb titokban már néhány napja nyomoz Lindbergh ezredes felkutatására. Lindberghet legutóljára a croydoni repülőtérén látták, ahol illetékes ténnyezőkkel egy új repülőgép vásárlásáról tárgyalt. Hírek szerint az óceán-repülő az új géppel a Riviérán levő Juan les Pins városba szándékozott repülni s ott villát akart vásárolni. Ettől az időtől kezdve Lindberghet senki sem látta s hozzátartozói sem tudnak tartózkodási helyéről felvilágosítással szolgálni. A nyomozást vezető rendőrség már annyit kétségtelenül megállapított, hogy az ezredes Franciaországba nem érkezett meg. A hatóságok attól tartanak, hogy Lindbergh az Amerikából utána jött gangszterek áldozatául esett. A nyomozás nagy eréllyel folyik.

— **Nagy érdeklődés mellett folynak a jelentkezések a radna-i zarándoklatra.** Vasárnap, június 21-én indul Arad-ról a Podgoria villamosársaság külön vonatszerelvényével az első közös zarándoklat Radna-ra. A belvárosi plébániahivatalban nagy érdeklődés mellett folynak a jelentkezések a nagyszabásúak ígérkező zarándoklatra, melyen előreláthatólag impozáns tömeg vesz részt. A zarándoklatat Kulcsár Kálmán és Horváth F. Miklós lelkészek, valamint Cseteczán Demján hitoktató vezetik Radna-ra, ahol az egyházi vezetőség gondosan összeállított ünnepi programmal igyekszik mindenki számára emlékezetessé tenni a vasárnapi zarándoklatot.

— **Motorkerékpár-katasztrófa.** Budapestről jelentik: Bíró József magántisztviselő motorkerékpárja ma hajnalban Kőbánya közelében nekirohant egy parasztszekérnek. A motorkerékpár felborult, Bíró eszméletlenül került el a közveten. A motorkerékpár hátulján ülő utas szörnyethalt, az oldal-kocsiban ülő másik két fiatalember súlyosan megsebesült. Bíró koponyaalapú törést szenvedett és állapota reménytelen.

— **Rendőrségi hírek.** Cofan Terentie és Cioltea Gavril arad-i illetőségű egyéneket előállították, mert az a gyanú ellenük, hogy ők a tettesei az Ignuta Stefan kárára elkövetett két nap előtti lopásnak. — Proth Lajos, str. Penes Curcanul 18. szám alatti lakosnak nemrégiben ellopták 3000 lei értékű kerékpárját. A rendőrség most előállította Cristea Nicolae, Lungisoara községbeli katonát, aki a lopás elkövetésével vádolnak. — K. R. egyik arad-i kávéház pincére reggel az uccán botrányt rogtönzött, majd az őt rendreutató rendőrt sértegette, utóbb pedig meg akarta vesztegetni. Előállították.

— **Az arad-i és megyei vendéglősök és kereskedők szindikátusa ezúton hozza tagjai tudomására, hogy a június 15-én életbe lépett repülőbélyeg alkalmazásáról szóló törvény értelmében minden egyes cégtábla- és reklámfelirat után a kimutatás szerinti repülőbélyegek róvándók le. Ennek megkönnyítésére szindikátusunk borderókat bocsájt ki a tagok rendelkezésére.**

Egyperces defektioREQÉNY

28.

Primadonna és hősszerelmes botránya

Retkey Tihamér, a Művész Színház hősszerelmese, aki már 125-ször játszotta a „Megcsallak édes” című operett férfiőszerepét, az ötödik jubileum után felment az igazgatói irodába.

— **Direktor ur, kérlek, százhuszonöt előadás után kérek egy megérdemelt pihenőt. Légy szíves a holnapi előadásom léptess fel helyettem másvalakit, mondjuk Luca Rudlt. Szegény, boldog lesz, ha ilyen nagy szerepet játszhat.**

— **Ezt nem tehetem meg az én édes közönségemmel — válaszolta az igazgató és idegességében a naptárát tépdeste.**

— **Én pedig mégis elmegyek, mert holtfáradt vagyok! Szombaton nem lépek fel. Ha nem egyezel bele, betegét jelentenek és minden felelősséget rád háritok.**

Az igazgató mit tehet mást, beleegyezik.

— **Csak az a kérés — mondta még Retkey Tihamér — ne mond meg senkinek. Nem szeretném, ha Ritka Csöpi megtudná. Nagyon féltékeny. Ő a Drámai Színházban játszik és minden este fellép. Vasárnap este találkozom vele legközelebb. Nem fogja megtudni, hogy én — kirándulni mentem.**

Retkey szombaton nincs Budapesten. Elmegy egy puszta. Nem visz magával mást, csak egy kis csokoládét, egy alumínium-poharat, fogkefét, hátóinget.

Vasárnap este megérkezik és berohan a Művész Színházba, mert előadás után a kapu előtt randevuja van Ritka Csöppel. A színház a Drámai Színház későbbben végződő előadása után elmegy Retkeyért.

Taxiba ülnek és elmennek vacsorázni. Az étteremben egy meghitt sarokban foglalnak helyet és szépet mondanak egymásnak.

— **Szeretlek — suttogja Retkey. — Csöpi az asztal alatt megszorítja a színész kezét. Boldogok.**

Egyszerre odajön a pincér:

— **Alászolgálja, kezécskőköm, tetszenek parancsolni?**

Felgyújtja a villanyt az asztal fölött.

Csöpi hunyorgat, ránéz a hősszerelmére, aztán elsápad:

— **Te gazember! Megcsaltál! Hol voltál? Te ri-pacs! Hiszen te fel sem léptél ma este!**

Aztán, nem törődve a sok vendéggel, kétszer arculit a művészt.

*

Honnan tudta meg Ritka Csöpi, hogy a hősszerelmes nem lépett fel a vasárnapi előadásom?

???

Meglejtése az Aradi Közlöny vasárnapi számában.

— **Június 25-én: „Urileány”.** Zilahy Lajos vigjátékának ünnepélyes bemutatója. Az arad-i színház június 25-én mutatja be Zilahy Lajos kitűnő magyar író vigjátékát, az „Urileány”-t, amelynek előkészületei már megkezdődtek. Az utolsó tíz évben nem volt magyar vigjátéknak olyan hallatlanul nagy sikere, mint Zilahy Lajos társadalmi szatirájának, amit most tökéletes rendezésben, nagyszerű szereposztásban hoz ki a színház. A rendezés munkája Kozma Hugó kezében van, aki megkülönböztetett körültekintéssel állítja be a remek ujdonságot. A szereplők között a társulat legjobbait találjuk: Hegyessy Magda, Gábor Mara, Gömör Emma, Agay Margit. Idősebb Szendrey Mihály, ifjabb Szendrey Mihály, Kozma Hugó, Kiss Elemér, Kun Dezső stb. alakítanak kitűnő szerepet. Bizonyos, hogy az „Urileány” június 25-én tökéletes előadásban kerül színre és a közönség legnagyobb tetszésével fog találkozni.

— **Turisztika.** A Soc. Carpatină Ardeleană „Czárán” osztálya f. hó 20 és 21-én a következő kirándulásokat rendezi: 20-án este autóbuzst, 21-én reggel teherautót indít Casoaia-ra, honnan gyalogtura a Livorsc-ra és a Crucea țiganului-ra. Jelentkezés Sándor Iván és Társa irodában. — 20-án délután fél 3 óras villamossal Livada-Casoaia. 21-én reggel 7 óras személyvonattal Nadás, Debela-góra, Conop. Vezető: Schmitz.

A CAA szezonnyitó társasvacsorát rendez

folyó hó 20-án este 9 órai kezdettel a Teodor Serb-uccai sporttelepén, amelyre kéri a tagok és vendégeik szíves jelenléteét a CAA helyiségeiben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Egyelőre szünetel tűzifa- kivitelünk Magyarország felé

Két nagy faexportvállalat interveniált a kormánynál és a Jegybanknál a súlyos helyzet megváltoztatása érdekében — A legszegényebb vármegyék lakói sanylik meg a fakivitel szünetelését — A keleti piacokon Lengyelország is versenyez velünk

A Bucuresti-ben megjelenő Argus hosszabb cikkben foglalkozik a román-magyar új kereskedelmi egyezmény kedvezőtlen következményeivel, amelyekről rövid idővel ezelőtt mi is beszámoltunk. A bucuresti-i lap rámutat arra, hogy az 1936. április 1-én életbelépett új kereskedelmi és fizetési egyezmény nem tartja fenn a régi arányt a tűzifa-, a fűrészáru- és a petroleum-exportnál. Emiatt tűzifánkkal nem lehet megfelelően kompenzálni.

A romániai faexportőrök és a magyarországi faimportőrök szindikátusa megalapította a román-magyar szállítási forgalomban a tűzifa árát, de exportőrjeink ezt alacsonynak tartják és ezért nem akarnak tűzifát exportálni. Azt is hangsúlyozták az itteni exportőrök, hogy az 1935. évi faexportból fennálló követelés egyrészt, egy millió pengőt Magyarországon zárolták és exportőrjeink emiatt nem bírnak hozzájutni követeléseikhez.

A tűzifa-export szünetelése súlyosan nehezíti a gazdasági életünkre és különösen a nagyon szegény Bihar- és Maramures-vármegyék móclakosait érinti károsan ez, mert onnan sok fa ment át Magyarországra. Erre való tekintettel a SEL- és CAPS-vállalatok emlékiratot ántértek a kormányhoz és a Banca Nationalához, amelyekből a helyzet sürgős megvitatását kérték. Őszintén feltárták a tűzifa-export megbenulásának súlyos következményeit és nemzetgazdasági okokra való hivatkozással azonnali intézkedést kértek.

A Magyarországra irányuló faexport megkönnyítése céljából a CFR igazgatósága 15 százalékkal csökkentette a tarifát a Magyarországra exportálandó tűzifára. Az erről szóló rendelet szerint az 53. számú szállítási tarifa megváltoztatása mindazokra a tűzifaszállítmányokra vonatkozik, amelyek az államvasut vonalain magyarországi rendeltetéssel kerülnek feladásra, ha bármilyen vagonban szállítják is a tűzifát.

A faexportőrök körében élénken tárgyalják azt is, hogy Jugoszlávián kívül újabb Lengyelország is erősen versenyez velünk és különösen Palesztinába szállít tetemes mennyiségű faipari cikkeket. Mi kompenzációs áruszállítási egyezményt kötöttünk Palesztinával, amelytől narancsot kaptunk gyümölcsládák ellenében, de ez a rendszer megszűnt. Pedig a mi fejlett faiparunk lehetővé teszi, hogy igen nagy mennyiségben exportáljunk narancs szállítására szükséges ládákat, mivel azonban exportunkat igen sok formához kell kötni és a külföldön erősen versenyeznek velünk azok az országok, amelyekből egysze-

rűbb feltételek mellett lehet exportálni.

Ugyanez a helyzet áll fenn Egyiptomban is, mert oda fát exportáltunk rizs és gyapot elemében, de e jól bevált árucsererendszer megszűnése óta Jugoszlávia hódította el tőlünk ezt a jó vevőpiacot. A faexportőrök attól tartanak, hogy Görögországot is elveszithetjük, pedig a görögök mindig sok fűrészárut vettek tőlünk. Viszont mi újabbán kevés görög árut importáltunk, mert a Jegybank megnehezíti az árukompensációt.

Az aranytermelők ellentállása miatt a Jegybank jelentékenyen felemelte a szinarany beváltási árát

A hivatalos ár föött kilogrammonként 38 százalék jutalékot kapnak az aranytermelők — Háromféle prémiumot állapított meg a minisztertanács —

Bucuresti-ből jelentik: A kereskedelmi és iparügyi miniszterium a Jegybank igazgatóságával együtt elhatározta, hogy az aranybányászat élénkítésére új előnyöket juttat az aranytermelőknek. Felsőbb helyen ugyanis megállapították, hogy az utóbbi hónapokban kevés aranyat ajánlottak fel megvételre a Banca Nationalának. Az aranytermelők ugyanis azt panaszták, hogy a kilogrammonként 111 ezer leies aranyár és 30 ezer lei termelési prémium mellett nem érdemes a termelést fokozni, mert ráfizetnek az üzemre, vagy legjobban esetben néhány százalékos haszonnal kellene beérniük.

Ezért visszatartották az aranyat és a Jegybank most kénytelen volt a prémiumot felemelni. Az aranybányászok ellentállását az a tény is igazolja, hogy a Banca Nationala heti kimutatásai már hosszú idő óta kevés arany átvételét tüntetik fel.

Tegnap jelent meg a Jegybank legutóbbi heti kimutatása, amely szintén dokumentálja ezt az érdekes tény. A jelentés szerint ugyanis a Jegybank jelenlegi aranyálladéka 11 milliárd 4 millió 670 ezer lei, tehát csak 3 millió 300 ezer lei-jel gyarapodott egy hét alatt. Az előző években hetenként 10—15 millió lei gyarapodást szokott feltüntetni a Jegybank heti kimutatása. A legutóbbi hivatalos jelentés szerint a forgalomban levő bankjegymennyiség 21 milliárd 982 millió 644 ezer lei volt, míg egy héttel előbb 22 milliárd 141 millió 613 ezer leit tüntet fel, tehát a forgalomban levő papírpénz most is csökkent. A Banca Nationala ugyanis mindig ragaszkodik a törvényben megállapított bankjegyfedezeti arányhoz és vigyáz arra, hogy a lei aranyfedezete ne legyen kisebb, mint 35 százalék. A bemutatóra szóló összes kötelezettségek a kimutatásban 30 milliárd 762 millió lei-jel szerepelnek s ez a tétel most is ugyanannyi, mint egy héttel előbb volt.

Az aranybányászat fokozása céljából a leg-

— CSÜTÖRTÖKÖN KEZDŐDÖTT MEG A MÁSODIK ÉVNEGYEDRE SZÓLÓ ARUBEHOZATALI ENGEDÉLYEK KIBOCSÁJTÁSA. Bucuresti-ből jelentik: A külkereskedelmet irányító hivatal felhívást intézett az importőrök felé, akiknek figyelmét felhívja arra, hogy a második évnegyedre szóló behozatali autorizációk kibocsájtását csütörtökön, e hó 18-án megkezdte. Ezért szükséges, hogy az importőrök sürgősen fizessék be az összes taksákat és mutassák be a kereskedelmi és iparkamara bizonyítványát, mert enélkül nem vehetik át az import-engedélyeket.

— Az Aradmegyei Takarékpénztár értesíti ügyfeleit, hogy a fennálló devizarendeletek által előírt külföldi fürdő-devizaigényléseket (különösen Csehszlovákiába) a legpromttabbal elintézi. Közelebbi felvilágosításokat az intézet deviza-osztálya nyújt.

— 120 lei osztalékot fizet az Andrány-cég bucuresti-i üzlete. A bucuresti-i piac legnagyobb vaskereskedelmi vállalata, az arad-i Andrány Károly Fiai Rt. és a Resita-i Vasművek által közösen alapított „Depozitele Centrale de Fier-áris” cég 120 lei osztalékot fizet részvényeseinek. A cég üzleti vezetését továbbra is Titu Oprea igazgató látja el N. N. Madgearuval együtt.

utóbb tartott minisztertanács az alábbi határozatot hozta, amelyet a Banca Nationala hajt végre: A minisztertanács megváltoztatta az aranytermelési prémium-rendszert; ezért az eddigi, kilonkinti 30.000 lei jutalom helyett a Banca Nationala máától kezdve a 111.000 lei hivatalos áron felül 38 százalékos jutalmat fizet, ami kb. 42.000 leinek felel meg.

Ugyancsak kilogrammonként 38 százalékos prémiumot állapított meg a belföldön bányászott ezüstre is, amelynek árát világárpitások alapon leire kell átszámítani.

A fenti kedvezményen kívül speciálisan az 1936-ban folyó aranybányászati munkát még az alábbi jutalommal akarja fokozni a kormány: Akik 1936-ban több aranyat fognak termelni, mint 1935-ben, azok kilogrammonként 2500 lei prémiumot kapnak, ha a termelésük 10 százalékkal haladja meg az 1935. évi mennyiséget.

A 10 és 20 százalék közötti emelkedésnél kilonkint 3500 lei, a 20—30 százalék közötti növekedésnél 6000 lei, a 30 százalékon felüli emelkedésnél 10.000 lei prémiumot kapnak kilonkint.

15 ezer lei kilonkinti prémiumot kapnak azok, akik 50 százalékkal emelik az idén aranybányászati termelésüket az 1935. esztendővel szemben, de ezt a speciális jutalmat csak az esetben kaphatják, ha az aranyat olyan aranyérből termelik ki, amely ércben minden kilogrammra 5 gram tiszta arany esik. Az ilyen aranyérből ugyanis rendkívül nehéz tiszta aranyat kiolvasztani.

Akik 1935-ben egyáltalán nem bírtak aranyat termelni, azoknál a legelső esztendői bányászati eredményük alapján állapítják meg az új aranytermelési jutalmat és ezen az alapon fizetik ki.

Az alábbi külön prémiumban részesülnek még az aranytermelők: Az amalgam-eljárással nyert arany kilogrammja után 13 ezer lei, a koncentrációs eljárással nyert arany kilogrammja után 17.500 lei prémiumot fizet a Jegybank.

Mindezek azt igazolják, hogy a kis és nagy aranybányatulajdonosok ellentállása sikerre vezetett, mert a Jegybank kénytelen volt felemelni a belföldön bányászott arany árát, habár ezt az érdekelést különböző prémiumok neve alatt hajtotta végre. Valószínű, hogy az arany árának emelése után erőteljesebben indul meg az aranytermelés és a Jegybank aranykészlete ismét hétről-hétre növekedni fog.

— Engedményezett konverziós követelésekre nincs adómentesség. Bucuresti-ből jelentik: A központi illetékügyi bizottság döntése értelmében a konverziós törvény 67. cikkében megjelölt illetékmentesség csak a konverziós adósok és hitelezők között létrejött tranzakciókra és egyezményekre vonatkozik. A konverziós adósok és harmadik személyek között, ha az adóssal szemben fennálló követelést engedményeztek is, nem alkalmazható ez az illetékmentesség és így a bélyeg-törvényben előírt rendes bélyegilleték fizetendő.

Nyaraljon a román Rivierán!

Eforia-Techirghiol, Carmen-Sylva

Teljes penzió kedvező áron, hotelekben, villákban, sátor-táborokban, stb.

Techirghiol-fürdő

Speranta—Maria—Papusica villákban teljes iszapfürdőkurák havi

2.200 leitől kezdve.

Junius és szeptember hónapokban nagyon redukált árak!

Információk és beiratkozások a

WAGONS-LITS // COOK

Menetjegyirodában ARAD, Minorita-palota.

A haszontalanság dicsérete

*

Junius 19-én teljesül — ha csak néhány percre is — Holdasszony régi vágya. Reménytelen epkedése a Nap után valóság lesz. A hidegen izzó holdkorong teljes egészében eltakarja a tűzhevületű Nap tekintetét, a föld egyes részén lényes nappal előbuvik az éjszakra kárhóztatott csillagvilág és beragyogja az égboltozatot. Az éjszaka győzelme a nappalon néhány percig tart csupán, a teljes napfogyatkozás ritka élménye azonban tudósok egész seregét, kutatóexpedíciók sorát mozgósította. A fogyatkozás csak bizonyos országokban látható a maga teljességében és a csillagvizsgáló állomások, kutatóintézetek tudósgárdája ezeket az országokat keresi fel, hogy vizsgálatait zavartalanul és tökéletesen elvégezhesse. Egyszerre megszünik az anyanyelv, történelem és határvonalak minden előlétele, ebben a nemes, tudományos versenyben uralkodó erővel nyomul előtérbe az egyetemes emberiség mindent lenyűgöző gondolata.

Az emberek nagyrésze lelkiileg elsikklik és naprendre tér a napfogyatkozáshoz hasonló, természeti tűnemények felett. Vannak, akik a kezükkel legyintenek és ezt mondják:

„Ugyan, mi haszna van az emberiségnek mind-ebből?”

A Szellemi Együttműködés budapesti értekezletén Madarlag, a népszövegségi ülésekről jólismert nevű spanyol intellektuel beszédében a haszontalanság dicséretét zengte. A szellemi kultúra rönkszanszát szerte az jelentené, ha az embereket ismét az ugynevezett „haszontalan” dolgok is foglalkoztatnák. Autárkia, gazzasági lüggettség és mindezek a „közhasznú” jelszavak csak még jobban előmozdítják a humanista műveltség bukását.

Madariaga állításait a legjobban a mögöttünk levő XIX. századvég bizonyítja. Ezt az ugynevezett „aranykorszakot” éppen a haszontalan események feltűnő sűrűsége jellemzi. Az egész emberiség elálló létezetétől és közös szívdobogásától kisléve halad Peary az északi sark felé, Amerikai, amerikai, skandináv kutatók pusztulnak el a jeges hómezőkön, anélkül, hogy haláluk „haszonnal” járna az emberiségre, a szó szoros értelmében véve a „haszon” fogalmát. Egy új üstökös megjelenése, egy új elem felfedezése a laboratóriumokban, a Nobel-díj kiosztása még eseményszámba megy akkoriban. A növekvő legyverkezési verseny ugyan érezhető már, de az emberiség vérkeringése még élő valóság volt, a ma már előrehaladott állapotban levő univerzális társadalmi érelmeszesedés diagnózisa még nem volt köztudomásu. Ennek a korának az ifjúsági regényírója Jules Verne, akinek regényeiben a hősök az emberiség egyetemes előbbreviteléért küzdenek. Ott van ugyan már Karl May is, akinek uralkodó individualizmusán későbbi diktátorok okulnak, de Verne még egyet jelent az akkori ifjúság szellemével.

A napfogyatkozás különben igen ritka természeti tűnemény: ellentétben a holdfogyatkozással. Teljes napfogyatkozás ugyanazon a pontján csak minden 360 évben ismétlődik meg. A napfogyatkozás ugyanis csak abban az árnyéksávbán észlelhető, amelyet a hold a földre vet. Ezenfelül a teljes napfogyatkozások időtartama legfeljebb nyolc percig tarthat csak. A pénteki napfogyatkozás jól lesz megfigyelhető Oroszország területén és ezért a legtöbb asztronómiai csoport a Fekete- és a Kaspi-tenger környékén ütött táborot. A többi szétszóródott Kelet-Szibériában és Észak-Japánban. Érdekes, hogy az egyik orosz tudományos expedíció felszáll a stratoszférába léggömbön és a földtől 9 és fél kilométeres távolságban akarja megfigyelni a ritka természeti tűneményt. A nemzetközi tudományos világ felkesedését mutatja, hogy egyes expedíciók harminc, negyvennapos utat tettek meg, azért, hogy tanul lehessenek egy mindössze három percig tartó jelenségnél. Nincs kizárva azonban, hogy egy felhő szeszélye a nagy fáradtsággal és költségekkel végrehajtott expedíció sikerét meghaladja.

Kétségtelen, hogy a Junius 19-i napfogyatkozás az elmúlt korszak tudományos eseményeire emlékeztet. A közvélemény figyelme ma a laboratóriumok felé irányul. Ezekben a laboratóriumokban újfajta mérgezőgázok és gyújtóbombák vegyi összetételét tanulmányozzák. Legjobb esetben a tudományos felfedezések üzleti lehetőségeit latolgatják. A napfogyatkozás mit nyújthat ugyan? A Nap „koronája” megmutatja gyöngyszínű pompáját, a napkorongból kicsapó lángnyelvek anyagi összetételéhez is közelebb jutunk. Új részvénysaságok nem alakulnak ennek nyomán, hadvezérek sem jutnak új legyverekhez. Csak az emberiség ellankadó érverése új erőre kap és egy kevésbé „több világosság” lesz a földön a napfogyatkozás párvarcas sötétségében.

(korda).

A szerencse arad-i kegyeltjei, akik nagy összegeket nyertek a legutóbbi sorsjátékon Beszélgetés a szerencsés emberekkel

Fortuna istenasszony néhány napra ismét döntő szerephez jutott az emberek életében. Az állami osztálysorsjáték negyedik fordulója sokak számára hozta el remélni sem mert vágyainak testetöltését. A Mercur sorsjegyfőel-árusító-csoport ez alkalommal is szerencsét hozott azok számára, akik bíztak sorsjegyeiben. Erre mutat a Goldschmidt-bankházban uralkodó lázas tevékenység, amellyel a szerencsés nyerőeknek kifizetik a tekintélyes nyere-nyereményösszegeket. Valósággal sorban állnak itt az emberek már napok óta és az örömtől és beteljesedett álmoktól ragyogó arcok a Goldschmidt-bankház szerencséthez sorsjegyszériáiról elterjedt meggyőződést erősítik meg újra és újra.

Komoly lélektani tanulmánnyal ér föl annak a megfigyelése, hogy az egyes emberek hogyan fogadták a Goldschmidt-bankház tisztviselőinek értesítését a nyeremény kihuzásáról. Volt, akinek könny jött a szemébe és nem tudott szólni az örömtől, volt egyszerűbb ember, aki meghatottságában mindenáron kezét akart csókolni a tisztviselőnek. Akadt, aki otthonában elővette éléskamrája kincseit és azzal kínálta a sors szerepét játszó tisztviselőt. A temperamentumosabb nyerők egyike-másika a hírthozott nyakába borult és csupán csókkal adott kifejezést boldogságának.

Érdekes, hogy az arad-megyei Páncota községet ez évben már másodszor kereste fel a Goldschmidt-bankház utján a szerencse. Ez alkalommal egy tízes csoport nyert kétszázezer leit. Hetvenezer leies nyereménye van Vitalis István asztalosmesternek, aki az Aurel Vlaicu-ut 161. szám alatt lakik. Amikor Vitalis István a nyereményösszeget, a Goldschmidt-bankház egyik tisztviselője megkérdezte tőle, nincs-e kifogása ellene, ha neve a nyilvánosság elé kerül, mire az asztalosmester büszkén ezt felelte:

— *Nekem nincs adósságom, tehát nem titkolom el a nyereményt.*

A szerencsés nyerők legnagyobb részével szemben a Goldschmidt-bankház természetesen a köteles diszkrecióval élt és csak olyan esetben nevezte meg a nyerőket, ha azoktól írásos beleegyezést kapott erre. Sokan vannak ugyanis, akik a legkülönbözőbb okból nem akarják, hogy nyereményük nyilvánosságra kerüljön. Így hát csak néhány esetet ragadhunk ki a nyeremények tömkelegéből. A legmeghatóbb ezek között kétségtelenül Geröcs

Etel, egy kis 19 esztendőös szolgálóleány esete, aki *száz ezer leies nyereményt nyert.*

— Bizony nagyon jól jött nekem a pénz és nagyon boldog vagyok — mondotta könnyes szemmel a leány.

Rövidesen azután megtudtuk, hogy a kis Geröcs Etel szülei Peregul községben bizony nagyon, de nagyon szegény emberek. Tizenkét esztendőös kis vézna gyermekleány volt, amikor már szolgálatba kellett hogy álljon. Amikor pénzt keresett, azt kellett küldenie nyomorban élő szüleinek, úgy hogy magának alig jutott valami. Emiatt nem tudott férjhezmenni sem. Pedig Geröcs Etel szorgalmas leány, ezt bizonyítja, hogy hat esztendeje egy és ugyanazon a helyen dolgozik.

— *Most már vehetek magamnak staffirungot* — mondotta boldogan Geröcs Etel, akinek küzdelmes kis életébe belényult a véletlen keze, amely néha oly kegyetlen, de néha simogató tud lenni.

A Goldschmidt-bankházat tömegével keresik fel a szerencsések, akiknek a bank a legnagyobb előzékenységgel fizeti ki a nyereményösszegeket. A forgalmat misem fejezi ki eklatánsabban, minthogy ma egyetlen nap alatt csak helyben félmilliót fizetett ki a bankház a nyeremények fejében.

Veszedelemes betörőt

fogott el az arad-i rendőrség

Az arad-i rendőrségnek sikerült elfognia egy Simon András nevű, 21 éves fiatalembert, aki az August Hamsea-ucca 12. alatt lakott és aki az utóbbi hetekben egy H. I. nevű lakatos társaságában sorozatosan követett el betöréseket. A két betörő május 29-én behatolt Ladnai Ferenc, Putnei-ucca 13. szám alatti lakásába és onnan 3000 lei értékben ékszereket vittek el. Ezután Simon és társa vidékre tették át székhelyüket és Sebisen Marosi Máté ottani lakost szemelték ki következő áldozatukul. Éjszaka behatoltak Marosi lakásába és onnan 13 ezer lei készpénzt, továbbá ruháimüket vittek el. Innen visszajöttek Aradra és június 11-én Batra Carolina, Dumbrava Rosie-ucca 5. szám alatti lakoshoz törtek be és 12 ezer lei értékű ékszereket és 500 lei készpénzt zsákmányoltak. Simon a rendőrségen mindezeket a betöréseket beismerte.

Jöjjen velünk a Fekete Tengerre!

Tíz nap tökéletes nyaralás.
Meghosszabbítási lehetőség.

Magunkra vállaljuk a nyaralás gondjait. Önnek csak a nyaralás örömei jutnak ezuttal.

CONSTANTA-n kíván nyaralni?

Tíz teljes nap a legnagyobb kényelemben, a legigényesebb ellátási feltételekkel: lakás a Palace luxusszállodában, étkezés étlap szerint és tetszés szerinti időben a kitűnő Transsylvania étteremben. Autocarokon naponta a strandra, utazási, gyorsvonati, vasuti és mindennemű költséggel, a főszezonban csak

3.680.— Lei.

CARMEN SYLVA-n.

Lakás a tengerhez közel levő villákban. Étkezés bőséges és változatos. Vasuti és minden mellékköltséggel a főszezonban csak

3.200.— Lei.

A tíz nap, teljes tíz napot jelent, tíz napot és tíz éjszakát, melyet a fürdőhelyen töltünk.

Az Ardeali Napilapok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében.

Kérjen azonnal prospektust és jelentkezzen erre a pompás nyaralásra.

INDULÁS JULIUS 2-ÁN.

Jelentkezési határidő június 27-ig az ARADI KOZLONY utazási osztályánál.

SPORT KÖZLÖNY

Az Ujpest ellenfele mégis csak a Torino csapata lesz a Középeurópai Kupában

Középeurópai Kupa-pályázatunk feltételei — Pénteken és szombaton is közöljük a tippszelvényt

Több helyről érkezett felhívásnak teszünk eleget akkor, amidőn szerdán kiírt Középeurópai Kupa-pályázatunk feltételeit ismét leközzöljük:

A pályázaton a lapból kivágott és kitöltött szelvényvel lehet résztvenni, melyet szombaton, június 20-ika déli 12 óráig kell főkiadóhivatalunkban leadni. A nevezési díj 10.— lei, amely két szelvény leadására jogosít. **Egy pályázó tehát két szelvényvel is pályázhat és természetesen az a szelvénye lesz érvényes, amelyen több pontot szerzett.** Vidéki tippelők részére olyképpen könnyítjük meg a versenyen való részvételt, hogy pénz helyett 10.— lei névértékű használatlan levélbélyeget is mellékelhetnek a szelvényhez, vagy két szelvényhez. A pontozás a szokásos: telitalálat 3 pont, gólarány eltalálása 2 pont, győztes eltalálása 1 pont. A heti győztes 100 lei jutalomban részesül, a Középeurópai Kupameccsek lebonyolítása után pedig az összesített versenyben a győztes 500 lei, a második helyezett 300 lei, a harmadik helyezett 200 lei jutalmat kap, a további helyezettek pedig ingyenes előfizetést kapnak az „Aradi Közlöny”-re olyképpen, hogy a negyedik és ötödik egy-egy negyedévi előfizetést, a 6—10 helyezettek pedig 1—1 havi előfizetést kapnak. Ezeket kivül azok a pályázók, akik valamennyi fordulón résztvettek és a kupadöntő eredményeit telibetalálják, külön 100 lei jutalomban részesülnek, függetlenül attól, hogy az előző fordulókön milyen pontszámot értek el.

Tekintettel arra, hogy az olasz csapatok ismét visszacserezték a sorrendet és

az Ujpest ellenfele nem az Ambrosiana, hanem mégis a Torino együttese lesz, a Zsidenice viszont nem a Torinoval, hanem az Ambrosianával meccsel, az előző szelvények érvénytelenek és arra kérjük

pályázóinkat, hogy a mai és holnapi lapban megjelent szelvényeket töltsék ki és adják le kiadóhivatalunkban.

Az Ujpestnek Torinoban lényegesen nehezebb dolga lesz, mint lett volna Milanoban és úgy hisszük, aligha tévedünk, ha az Ujpest 2:3 arányu vereségét tippeljük. A Zsidenice, amely az Ambrosianát látja vendégül, könnyen meglepetést szerezhet, mégis döntetlent tippelünk 1:1 arányban.

Felkérjük tehát a pályázatunk résztvevőit, hogy a mai szelvényt (és esetleg a holnapit is) töltsék ki és adják le **az esetben is, ha a szerdai és csütörtöki szelvényeket be is adták volna, mert ezek a szelvények a változásra való tekintettel érvénytelenek.** Ismételjük: szombaton déli 12 óráig a szelvények leadandók kiadóhivatalunkban, miután a szombati meccsre való tekintettel (Sparta—Phöbus, Hungária—Vienna) a később érkező szelvényeket nem vehetjük tekintetbe.

Alant adjuk a most már helyes tippszelvényt:

1. sz. Középeurópai Kupa Tipp-szelvény

Hungária—Vienna _____
 Zsidenice—Ambrosiana _____
 Sparta—Phöbus _____
 Rapid—Róma _____
 Admira—Prostejov _____
 Torino—Ujpest _____
 Bologna—Austria _____
 Ferencváros—Slavia _____

Név: _____

Pontos cím: _____

Hol kíván nyaralni?

Az Aradi Közlöny társasutazásai és általányszervezői egyéni nyaralásai

a Napi/apok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében,

a legkellősebb és legolcsóbb nyaralási lehetőségeket nyújtják **Onnek bő választékban.**

Már igénybevehető:

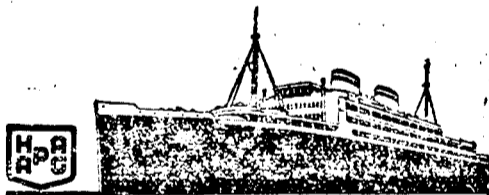
Baia-Mare-n egyéni általányszervezés. Jelentkezés bármikor. Teljes ellátás, folyóvízes szállodai szobákban **egy hétre 950 lei, 10 napra 1,350 lei, 1 hónapra 3,650 lei.**

Sovata-n általányszervezés egész nyár folyamán, a főszezonban is, legelőnyösebb áron. Kérjen tőlünk árajánlatokat, igényei, az időtartalom és a kezdési időpont megjelölésével.

Előkészületben:

Konstantinápolyi társasutazás
 Várnai/társasutazás,
 Körutazás az ország legszebb firdőhelyein. Tizenöt napos társasutazás autókaron.

Figyelje részletes közleményeinket.
 Kérjen prospektust!

HAMBURG-AMERIKA LINIE

HAPAG Gyorsszolgálatai.

Kényelmesen, gyorsan és olcsón utazhat

Északamerika és Kanada,

Középamerika (Columbia, Venezuela stb.)

Délamerika,

valamint minden tengerentúliországot kikötőibe.

Kéjutazások és tanulmányi utak.

Afrikai utazások a német Afrika-vonal hajóival.

Felvilágosítást és prospektust készséggel ad:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
 képvisellete:

Künstler

Vízum és Utazási Iroda Arad,
 Bul. Regina Maria 24. Tel. 86. 461

A román futball dicsérete a budapesti Sporthirlapban

Budapestről jelentik: A Hungária Bucuresti-i vendégjátékával kapcsolatosan Fodor Henrik dr. a magyar nemzeti liga főtájkára a budapesti Sporthirlapban nyilatkozott és elismerő hangon emlékezett meg a román futball fejlettségéről. Fodor dr. többek között a következőket mondotta:

— A román futball régen kinőtt a gyerekcipőkből. Ezért is csodálkozva olvasom a Hungária vereségének budapesti kommentárait. Hát mit képzelnek? Romániában valamilyen exotikus, vagy kezdetleges balkáni futballt játszanak? De hiszen köztudomású, hogy Bucuresti-ben vereséget szenvedett már a Slavia, az Austria, az Admira, a Ferencváros és a Liverpool is. A Hungária sem játszott rosszul, sőt határozottan jól játszott, mégis vereséget szenvedett. Romániában legkevesebb 4—5 olyan csapat található, amely a magyar NB-ben is jól megállná a helyét. Mindegyik jó középcsapat lehetne és különösebb balszerencse nélkül ki sem esne bajnoki élcsoporthoz.

A Venus—Gloria-meccsen

16 lei az állóhely ára

A Gloria sportegyesület a szegényebb mérkőzéslátogató közönség segítségére siet akkor, amidőn utolsó két tavaszi nemzeti bajnoki mérkőzésére, így a Venus és a Juventus elleni meccsre a tribünnel szemben levő állóhelyre egységes 16 leies állóhelyjegyet bocsát ki. Az ilyen állóhelyjeggyel rendelkező közönség a tribünfelőli oldalra nem jöhet át. A Gloria eljárása mindenképpen dicséretes és valószínűleg a sportközönség honorálni fogja a klub kuláns gesztusát azzal, hogy számosan fogják látogatni már a vasárnapi érdekesnek ígérkező Gloria—Venus-mérkőzést.

Hetvenkéttagú versenyzőcsapat

vesz részt a berlini olimpián

Bucuresti-ből jelentik: Az UFSR helyiségében tegnap este tartott ülést az olimpiai bizottság, hogy meghatározza a XI-ik olimpiai játékokon résztvevő román csapat létszámát. Az ülésen Plagino, az UFSR elnöke, Iacobovici tábornok, Neagu Boerescu, Lupascu ezredes, Savu és Boicescu vettek részt. Megállapították az egyes sportágakban résztvevő versenyzők számát és ezek szerint Romániát az olimpián 72 tagból álló aktív versenyzőcsoporthoz képviseli. Az egyes versenyszámok szerint a következőképpen oszlik meg ez a szám:

Atletika	6
Gyaloglás	2
Ökölvívás	6
Lovaglás	6
Birkózás	8
Torna	9
Kézilabda	18
Vívás	8
Céllövés	9

Az aktív versenyzőkön kívül 16 hivatalos kíséző, egy orvos és egy kondícióedző kísérik el a román olimpiai csapatot, amely számára az olimpiai faluban 80 helyet rezerváltak.

A Sport és Kritika

hétközi száma ma jelent meg gazdag tartalommal és a vasárnapi bírókielődésen, a Gloria várható összeállításán kívül érdekes cikket közöl a nemzeti bajnokság legjobb védelméről, az AMEFA védelmi triójáról. A nivós sportlap minden újságárus bódében kapható.

O Tréninget tartanak a futballbírók. Az arad-i futballbírók szombaton este 7 órakor a Gloria sporttelepen tréningmeccset tartanak, este pedig az Elite vendéglőben bankettet rendeznek. A bankettre Voștinar Mihai testületi titkárnál lehet jelentkezni.

O Nyolcszáz játékoskilépés érkezett a szövetséghez. Tegnap volt az utolsó nap, amikor még érkeztek játékosfelmondások a központhoz. A felmondólevelek június 15-iki dátumot viseltek és így azokat elfogadták. Ezévből hozzávetőlegesen 800 játékos kilépését jelezték a szövetségnek.

FÓRUM

Hamis mérlegek az arad-i piacokon

Kaptuk a következő levelet:
Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Sziveskedjék helyt adni lapjában az alábbi panaszos sorainknak, melyekkel, reméljük, sikerül felhívni a város vezetőségének figyelmét azokra az anomáliákra, melyek a piacon uralkodnak s a jóhiszemű vásárlók ezreit igen súlyosan érintik.
Köztudomású dolog, hogy néhány év előtt a város egyik szabályrendeletében megtiltotta a piaci árusoknak az egykaru kézimérlegek használatát, melyek pontos mérésre alkalmatlanok s csak a vásárló közönség megtévesztését és megkárosítását célozzák. Annak idején a piaci biztonság ellenőrzése is a kofák és termelők mérőeszközeit s köteleztek mindenkit a kétszerpenyős bolti mérlegek használatára. A mindazább ellenőrzés lehetővé tette, hogy a kofák előbb titokban, majd mind nyíltabban használták ismét a kézimérleget s ebből állandó összetűzések és piaci botrányok keletkeznek, mert több megkárosított háziasszony ellenőrzése alapján kiderült, hogy a látszólag egy kilogram súlyú gyümölcs csak egy fél kilót, tekintettel arra, hogy az aránylag elég magas piaci árak a kispénzű vásárló közönség vásárlóképeségét leredukálták, súlyos és érzékeny károsodást jelent ezenkívül a hamis mérlegek használata,

mely legjobb esetben is a vásárolt gyümölcs, vagy főzelék 25—30 százalékkal károsítja meg a vásárlót.

Kérjük tehát mi, megkárosított piaci vásárlók a hamis mérlegek mielőbbi eltörlését és szigorú piaci ellenőrzést.

Tisztelettel: Több előfizető.

Ötvenszázalékos vasuti kedvezményt kapnak a tãrgu-mureş-i

katholikus nagygyűlés résztvevői

Csajról jelentik: A Római Katolikus Népszövetség igazgatósága a napokban vette kézhez a kultuszminiszter 88.146—11.428. számú engedélyét, amely a tãrgu-mureş-i katolikus nagygyűlés megtarthatására vonatkozik. Az engedély július 3—4—5 napjaira szól. A közzététel napján szétküldötték a katolikus plébániákra a nagygyűlés plakátját is. A kormányt Ienciu Moise államtitkár fogja képviselni.

Az idel nagygyűlést hatalmas érdeklődés előzi meg. A befutó jelentkezéseket a Népszövetség Központja és a tãrgu-mureş-i tagozat irodája tartják nyilván.

Megérkezett már az engedély az 50 százalékos vasuti kedvezményre is.

„OLLA” Gummi minőségileg utánozhatatlan. Néhány évtized óta az egész világ egészségét óvja. Orvosiilag ajánlva.

UJ KÖNYVEK

Földi Mihály: „A házaspár”. Hatatlanul érdekes könyv. Nyugtalanít, megráz, leköt, meghat, provokál. Levegőt, felingerel, megragad, megint elenged, lebeszél és meggyőz és megint elők. Megvigasztal, megint kétségbeeszt. Kő hőmpolyög benne, a két kemény fedőlap közt vakoságos hetek, hónapok és évek rohannak. Földi Mihály hatalmas regénye közel 600 oldalon az Athenum-kiadásban, az utóbbi évek legnagyobb szenzációja.

„Barlangok mélyén”. A Franklin Társulat „Világjárók, Utazások és Kalandok” sorozatában jelent meg Kessler Hubertnek páratlanul érdekes és egészen újszerű tárgyú utazási könyve, amelynek a pompás és érdekes megírásán felül díszes a 36 szebbnél-szebb fényképfelvétel. Franklin-kiadásban, jó kiállításban 106 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál: Cml. Kérje a Franklin-újdonságok jegyzékét Lepage-tól.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 szó 2 lei.**

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

M. D. M.: Láttalak. Forró köszönet megértő drága szavaidért, millió csókkal nyolc. 2833

ALKALMAZÁS

Megbízható és erkölcsös mindeneset keresek augusztus elsejére kéttagu családnhoz. Cím a kiadóban.

Francia kisasszonyt keresek Bul. Reg. Ferdinand 33. 2827

Asztalosságok, jó butormunkások felvételnek Székely és Réthy butorgyárában Tãrgu-Mureş. Jelentkezni vasárnap délután Crucea Alba szállodában Réthy Ernő igazgató urnál. 2829

Házvezetőnőnek ajánkosik magános urhoz, vagy idősebb házaspárhoz fiatal és vegegy urinő. Cím a kiadóban. 2830

LAKÁS

Kiadó törvényszék mellett Muresa néző ablakokkal modern uccai 4 szobás földszinti lakás augusztus 1-re. Strada Dumbrava Rosie 27. Telefon 148. 2272

Kiadó a főtéren két szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárattal. Irodának is nagyon alkalmas. Cím a kiadóhivatalban.

Háromszobás, fűdőszobás lakást keresek augusztus 1-re lehetőleg földszinten, Str. Mărăsesti vagy Textil-nyár környékén. Címeket a kiadóba kérek. 2762

Julius egyre kettőszobás, fűdőszobás lakást keresek. Cím a kiadóban. 2832

VÉTEL ÉS ELADÁS

MODERN dió-háló és ebédik eladók, Strada Nicolae Oncu No. 14. 2816

Zongorát keresek megvételre, sürgősen. Címét a volt Földes-palotába, a házfelügyelőhöz, Str. Eminescu 21—23.

Pleñ- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villanycsillárok és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára
NAVRÁDI,
Arad, Str. Metianu. 982

ÖZLETEK

Allomás mellett Str. Col. Paulian No. 11. fútvonalon kiadó a bőrüzel-helyiség esetleg lakással. 2744

Egy jóforgalmu női fodrászüzlet eladó. Cím a kiadóban. 2836

INGATLAN

Aradul-nou felé vezető uton, 212 öles telek, 23.000 téglával és 200 koszi homokkal együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2785

KÜLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakás rendezések olson beraktározhatók. Eladó kávéházi asztalok, székek, villanylámpák, egy reklám transzperátor, egy rézgyá és éjjeliszekrény. Str. Moise Nicoara 9—11. 2835

Rádióműsor

— Romániai idoszámítás. —

PÉNTEK, JUNIUS 19.

Bucureşti, 6:30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, háztartási tanácsok
13:00: Időjelzés, vizállásjelentés, emlékeztető naptár. 13:03: Szórakoztató zene gramofonlemezek. 13:25: Hírek, sport, tőzsde. 13:40: A hangverseny folytatása. 14:15: Hírek. 14:30: Szórakoztató zene gramofonlemezek. 15:00: Hírek. 18:00: Irodalmi előadás. 18:15: Gramofonhangverseny. 19:00: Időjelzés, időjárás, aktualitások. 19:15: A rádió szalonzenekara hírek. 20:20: S. Răducanu előadása.

„Mi az Irányított közgazdaság?”
20:20: A hangverseny folytatása. 21:05: N. Iorga felolvasása. 21:20: „Szökötés a szerátyból”, Mozart opeája, vezényel A. Alexandrescu. A felvonásokozokban könyvszemle, majd hírek és sportközlemények. 23:45: Hírek a külföldön. 23:55: Hírek. 24:00—2:00: Gramofon.

Budapest I. 7:45: Torna. Utána hanglemek. 8:20: Étrend. 11: Hírek. 11:20: Időszori szemle. (Felolvasás.) 11:45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13:05: Königsberg Éva hegedűl, Penninger Antal énekel (zongorakísérettel.) Közben kb. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés. 14:30: Szünfonikus Zenekar. 15:40: Hírek, étrend. 17:15: Gyógyuljunk ki a babonákból. 17:45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Amerikai diákélet. 18:30: Cigányzenekar. Közben kb. 18:50: Sport közlemények. 19:30: Bombosi Ottó dr. felolvasása, énekkari számokkal. 20:30: A rádió szalonzenekara. 21:30: Szabó Lőrinc verzeiből olvas fel. 21:50: Szalonzenekar. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Kernler zongorahármas. 24: Hanglemek. 1:05: Hírek.

Budapest II. 19:30—19:55: Cigányzenekar. 20—20:25: A rádió szalonzenekara. 20:30—20:55: Az ezerarcú Strindberg. 21:30—21:45: Hírek. 21:50—23: Hanglemek.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14:15: Nép-dalok. 17: Népzene. 18: Szalonnégyes. 19:05: Rádiózenekar. 20:50: Lemezek. 21: Zágráb. 23:20: Lemezek.

Bécs. 8:25: Könyvi zene lemezek. 13: Hangverseny. 15: Schumann Erzsébet szoprán lemezek. 16:20: Énekar. 17:05: Szórakoztató hangverseny. 20:30: Bécsi dalok. 23:20: Beethoven: IX. szimfonia. 0:40: A bécsi opera énekesei lemezek.

Deutschlandsender. 7:10: Lemezek. 17: Hangverseny. 17:50: Gordoukaverseny. 20: Vidám lemezek. 21:10: Négy vidám jelenet. 22:10: Beethoven ünnep Bonnól. 23:30: Hangverseny. Bach: H-moll fuvolaszonáta. 24: Tánczene.

Milano. 19: Hangverseny. 20: Hírek idegen nyelven. 21:35: Tarka est. 22:30: Serato Arrigo hegedűl. Utána tánczene.

Pozsony. 13:15: Lemezek. 14:40: Lemezek. 15:10: Lemezek. 18:05: Brno. 19: Magyaradás. 22: Rádiózenekar. 23:30: Lemezek.

SZOMBAT, JUNIUS 20.

Bucureşti, 6:30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, háztartási tanácsok. 13:00: Időjelzés, vizállás, nap-

tár. 13:05: Szórakoztató zene gramofonlemezen. 13:25—13:35: Hírek. sport. 13:40: Vegyes zene. 14:15: Hírek. 14:30: Szórakoztató zene. 15:00: Hírek. 16:45: Ora străjerilor. 18:00: G. Călinescu felolvas Eminescu műveiből. 18:15: A rendőrszenekar szórakoztató hangversenye (Fúvószenekar.) 19:00: Időjelzés, időjárásjelentés, időszori közlemények. 19:15: A hangverseny folytatása. 20:00: Rádióegyetem. 20:20: A „Cântul nostru” énekkar száma. 20:55: Műszaki előadás. 21:10: A Corologos jazz-zenekar tánczenéje, dalokkal. 22:30: Hírek, sport. 22:45: Zene a „Mircea” étteremből. 23:45: Hírek a külföld száma. 23:35: Hírek. 24—1:00: Jazz.

Budapest I. 7:45: Torna. Utána: Hanglemek. 8:20: Étrend. 11: Hírek. 11:20: Somlay Károly elbeszéléséből. (Felolvasás.) 11:45: Mit nézzünk meg? (Felolvasás.) 13:05—14:40: Hanglemek. Közben kb. 13:30: Hírek. Közben kb. 14:15: Pontos időjelzés. 14:50—15:15: Dr. Langsfeld Gézané magyar nótákat zongorázik. 15:40: Hírek, étrend. 17:15: Mit tegyen és mit tanuljon a magyar diák külföldön. 17:45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Mit üzen a rádió? 18:30: A rádió szalonzenekara. 20: Toll Jancsi és cigányzenekara. 21: Hangjáték előadás a stúdióban. 21:45: Operett-részletek. Előadja Orosz Julia, Szedő Miklós dr. 23: Hírek. 23:20: Táncelemezek. 0:15: Közvetítés a Hangkioszkból. 1:05: Hírek.

Budapest II. 20—20:25: Mezőgazdasági félóra. 20:30—20:55: Kármán József Pesten. 21—21:40: Gáti István mely-hegedű-száma (zongorakísérettel.) 21:45—22:05: Hírek. 22:10—23: Kamarazene. Hanglemek.

Bécs. 11:50: Népies zene lemezek. 13: Lemezek. 14:10: Lemezek. 15: Hesch Vilmos basszus lemezek. énekel. 17:30: Citerahangverseny. 19: A Schubert egyesület hangversenye. 20:15: Közvetítés Liszt szülőházából. 20:30: Rádióegyeleg. 0:15: Tánczene

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 17:20: Rádiózenekar. 18: Dalok. 18:45: Népzene. 19:20: Holub Karel hegedűl. 20:50: Lemezek. 23:20: Táncelemezek. 23:50: Közvetítés egy étteremből.

Berlin. 19:15: Vidám zenés jelenetek. 20: Hangverseny. 21:10: Zene a XVIII századból. 22: Vidám óra. 1: Tánclemezek.

Deutschlandsender. 7:10: Lemezek. 17: Lemezek. 19: Nép-dalok és néptánccok. 23:30: Hangverseny. 24: Tánczene.

Legújabb jelentéseink:

Az angol alsóház történelmi jelentőségű ülésének folytatása

Éles támadások Eden és az angol kormány ellen

Kedden bizalmatlansági javaslatot terjesztenek be a kormány ellen

— Késő éjszakai órákban jelentik Londonból —

Az alsóház ülésén Eden külügyminiszter beszéde folyamán áttért Németország kérdésére. Megemlítette a Rajna-vidék megszállását, ami súlyosan veszélyeztette a béke helyzetét. De utalt arra, hogy

Németország közreműködése nélkülözhetetlen és szükséges Európa békéjéhez.

Fontos reánk nézve, de Európára is, hogy meggyőződjünk arról, vajon Németország elérkezettnek látja-e a mostani állapotot annak kimondására, hogy tiszteletben szándékszik tartani a fennálló európai és politikai status-quot. Semmi sem volna számunkra olyan kívánatos, mint Európa elrendezése és megnyugtatása, ezért várjuk be, amíg Németország választ ad kérdéseinkre. Ezután a külügyminiszter megegyezően utalt a megtorló intézkedésekre és kijelentette, hogy *nem szabad visszariadni a kudarc bevallásától: a béke az egyetlen fontos a világon*. Felelőssége teljes tudatában terjeszti ezt a politikai állásfoglalást a parlament elé — fejezte be beszédét az angol külügyminiszter, akit a kormánypart konzervatív párton melegen ünnepeltek.

Eden után Greenwood, az ellenzéki munkáspárt helyettes vezére intézett éles támadást a kormány és Eden ellen. Mindjárt azzal kezdte beszédét, hogy *a külügyi tárca költségvetésének leszállítását követelte*. Majd kijelentette, hogy sohasem hangzott el szegényteljesebb beszéd az alsóházban, mint Eden külügyminiszter beszéde. Eden külügyminiszter tehát meghajolt az olasz diktátor előtt.

Anglia történelmének legsúlyosabb árulását követte el az angol kormány.

Ez a váratlan párfordulás nyilván Hoare viszatérésével kapcsolatosan jöhetett létre. Az angol kormány ki akarja csikarni a Népszövetség kezéből, annak egyetlen hatásos fegyverét.

Ezekre a szavakra éles felkiáltások hangzanak el jobboldalról: *Tehát ön háborút akar?*

Oriási vihar keletkezik és a szünetedések lecsillapultával Greenwood befejezte a beszédét azzal, hogy a kormánynak le kell mondanit és át kell adni a helyét olyanoknak, akik képesek a tüzpróbát kiállani.

Ezután Lloyd George emelkedett szólásra, akinek beszédét nagy érdeklődés kísérte. Beszédét szintén Eden elleni támadással kezdte. Kijelentette, hogy a külügyminiszter csak azért megy Genfba, hogy az ottani nemzetközi helyzetet megzavarja. Mert ha megtörténik az imént itt elhangzott bejelentés — mondotta — akkor zűrzavar vár az egész világra. Majd Edenhez fordulva ezt kérdezte:

— Igaz-e, hogy a francia kormány közölte az angol külügyi hivattal, hogy Franciaország hajlandó Angliát minden tekintetben támogatni, ha Anglia kész a népszövetségi alapokmányoknak érvényt szerezni?

A kérdésre Eden emelkedett ismét szólásra és a következőket válaszolta:

— Ismételtlen érintkezésbe léptünk a francia kormánnyal, hogy megismerhessük a megtorló intézkedésekkel kapcsolatos álláspontját.

A francia kormány közölte, hogy nem hajlandó a megtorlások megszüntetését kezdeményezni.

Utána ismét Lloyd George emelkedett szólásra és beszéde folyamán folytatta heves támadását Eden ellen. Kijelentette: fél évszázad óta tagja az alsóháznak, de soha sem hallotta

ast, hogy az angol kormány egyik tagja, aki a legfontosabb a miniszterelnök után, azt jelentse ki a Házban, hogy

Anglia és az angol birodalom vereséget szenvedett és le kell mondania megkezdett vállalkozásáról.

Nem értem, hogy az a birodalom, amely felkészületlenül harcolt négy és fél éven át és végül diadalmasan fejezte be a háborút, most hat hónap után minden emberi élet vesztesége nélkül, legfeljebb 7 millió font kereskedelmi veszteséggel kijelenti, hogy megverték. A végső következtetés csakis az lehet, hogy inukba szállt a bátorság. Ha még egy évig tartottuk volna a nyomást Olaszországon, meg tudtunk volna alkudni Mussolinivel.

Anglia tekintélye még sohasem sülyedt mélyebbre, mint most

A munkáspárti oldalról azt kiáltották, hogy a miniszterelnököt akarják hallani. Így aztán tényleg Baldwin miniszterelnök emelkedett szólásra. Beszédét azzal kezdte, hogy régóta hallott ilyen izgalmas vitát a Házban, mint most. Ellenfeleink az ország félrevezetésével és megfutamodásával vádolnak bennünket. Már a választások során is több ízben hangoztatta, hogy a megtorlások az együttes biztonság kísérletszerű eszköze. Ezeket az eszközöket most először alkalmaztuk és ha nem jártak sikerrel, akkor a Népszövetségnek kell a kudarc okait megállapítani.

Kijelentette még a miniszterelnök, hogy Európa sok országának köznepe, beleértve Angliát és Franciaországot, annyira utálják a háborút nem gyávaságból, hanem mert ismerik azt és tudják, mit jelent. Európára nézve életbe vágóan fontos, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország ösztön és vállvetve dolgozzék az egész Európa békéjéért. Hitler kijelentette, hogy a békét kívánja és ha valaki ezt mondja, akkor próbára kell tennünk. Nem mondhatja meg előre, hogyan adódhatik ez a legközelebbi alkalom, de reméli, hogy egyszer mégis Anglia és Franciaország megkezdheti a tárgyalásokat a német vezetőkkel Európa biztonságáról és a békéről. Bejelentette ezután, hogy Eden lord szándékait a kormány egyhanguan helyesli.

A miniszterelnök után ATLEE őrnagy, a munkáspárt vezére kijelentette, hogy nincs megelégedve Baldwin miniszterelnök válaszával és keddre pártja bizalmatlansági javaslatot fog előterjeszteni a kormány ellen. A Ház szavazás nélkül keddre napolta el a külügyi vitát.

A munkáspárti ellenzék bizalmatlansági indit-

Felosztatják Franciaországban a jobboldali szervezeteket

Párisból jelentik:

Ma reggel minisztertanács volt, amelyen jóváhagyták Salengro belügyminiszter dekrétumát a *félmilitáris szervezetek felosztatásáról*. A dekrétum névszerint nem nevezi meg, hogy melyik szervezetekről van szó. A minisztertanács ezenkívül elhatározta, hogy a Francia Bank új statutumának egyik szakasza meg fogja engedni a szövetségeteknek, a munkaszövetségnek és az ipari csoportoknak, hogy résztvegyenek a Francia Bank kormányzótanácsának ülésein.

Mint hírlik, a ma reggel elfogadott dekrétum alapján a következő szervezeteket osztatják fel: *a tüzkereszt, a francia szolidaritás és*

ványa a lapok értesülése szerint a következőkből fog állni:

— *Mondja ki a ház, azáltal, hogy a kormánynak nincs határozott és céltudatos külpolitikája, csorbította az ország tekintélyét és gyengítette a Népszövetséget, valamint a békét és ezzel eljuttotta a Ház bizalmát.*

Ugy tudják, hogy a keddi ülésen a kormány részéről Newille Chamberlain kincstári kancellár fog felszólalni, akit általában a jövő miniszterelnökének tartanak és akitől igen erélyes beszédet várnak.

Hitler kancellár és Ciano gróf találkozása

Párisból jelentik: (Rador.) Az „Oeuvre” azt a hírt közli, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter néhány nap múlva Münchenben találkozni fog Hitler kancellárral, vagy a német kancellárhoz közelálló valamilyen más politikai személyiséggel. Ugyancsak az „Oeuvre” jelentése szerint *Schuschnigg* osztrák kancellár is találkozik Hitlerrel és ez a hír a cáfolatok ellenére, megfelel a valószínűségnek.

A hazatérő Karinthy Bécsben rosszul lett

Bécsből jelentik: Karinthy Frigyes Londonból jövet, ma délután Bécsbe érkezett. Már az uton rosszullet fogta el és mire megérkezett Bécsbe, annyira rosszul érezte magát, hogy azonnal orvososi segítségben kellett részesíteni. Karinthy Londonban rákot evett és gyanúja szerint rákmérgezést kapott.

A Szajnába zuhant egy teherautó

Megismétlődött Párisban a budapesti autókatasztrófa

Párisból jelentik: Csütörtökön, a késő éjszakai órákban súlyos és a nemrégiben Budapesten történt Magit-hídi szerencsétlenséghez hasonló autókatasztrófa történt Párisban. Egy tehergépkocsi ki akart kerülni a Conflans-hídon egy kerékpárt, a kormány azonban eltört és a gépkocsi átszakította a hid korlátját és a Szajnába zuhant. Hárman meghaltak, a negyediknek sikerült kiuszni. Mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt teljesen hasonló szerencsétlenség történt Budapesten, ahol egy kéltaxi szakította át a Margit-híd korlátját és a Dunába zuhant.

A Schmeling—Joe Louis-mérkőzést pénteken tartják meg

Newyorkból jelentik: A nagy érdeklődéssel várt Schmeling—Louis Joe mérkőzést a rossz időjárás miatt péntekre halasztották el, Newyorkban ugyanis reggel óta szakad az eső.

Magyarország 200 mérkőzőt küld a berlini olimpiászra

Budapestről jelentik: Az Országos Testnevelési Tanács ma közölte hivatalosan az olimpiai versenyre utazó magyar versenyzők számát. Eszerint Magyarországról 200 versenyzőt és 40 kísérőt küldenek ki a berlini olimpiai játékokra.

a hazafiás ifjak szervezete.

A szenátus 279 szavazattal 6 ellenében elfogadta a kollektív munkaszerződésekről szóló törvényt és ugyancsak megszavazta a fizetett szabadságokra és a tisztviselők nyugdíjazására vonatkozó törvényt. Leon Blum miniszterelnök ezután bejelentette, hogy a kormány minden egyes esetben tekintetbe fogja venni a személyi körülményeket a nyugdíjazásról szóló törvény alkalmazásánál. A szenátus ezután áttért a 40 órás munkahétről szóló törvényjavaslat tárgyalására. *Jacquier*, a törvényjavaslat előadója közölte, hogy a törvény alkalmazásánál összhangba fogják hozni a munkaadók és munkások érdekeit.